

'T GROENE
WAASLAND

*Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme,
Pannenweel, Natuurpunt Waasland, VELT,
Wase Imkersbond, JNM, Hof van Saksen,
Vogelbescherming, ABBL Ocrav*

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 36ste jg - nr 3; mei 2016 - nr **196**

NATUUR EN MILIEU

Daknamse Meersen p 22

natuurschooldagen p 24

paddestoelen in Roomacker p 6

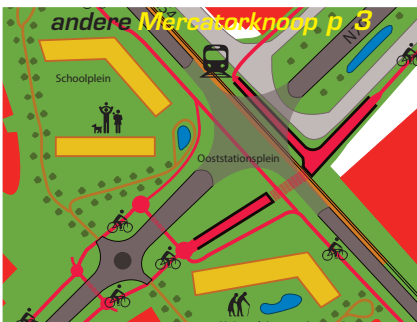

Dnoverbrugbare brug te Temse p 2

Ebbas in Maerbeke

Voor ontspanning en studie... : uitgebreide kalender p 13

andere Mercatorknop p 3

IN HET WAASLAND

the sky is the limit

Infrabel, de beheerder van stations, plaatste in april een passerelle in station Temse. Deze verbindt de parking met het tweede perron. Tijdens één spits stoppen er drie treinen aan dit perron. De loopbrug volgt op het wegsaneren van de overwegwachter. Infrabel is niet geïnteresseerd in klantenzorg. Tal van reizigers kunnen of durven de brug niet

gebruiken. 50 treden op en 50 neer, met gapende gaten, in regen en wind, met een buggy, een fiets, een koffer, met grijp- of evenwichtsproblemen....

In een zorgzame onderneming zou men de verantwoordelijke techniekers meteen aan de deur zetten.

*Hieronder staan een aantal verschillende voerswijzen (toevallig) samen op 1 foto : vln **luchtballon**, trein, fietser, auto. Wie of wat ontbreekt nog? Deze locatie (nabij de kruising van*

de N70 en de spoorlijn Temse - Sint-Niklaas) gaat binnen enkele jaren drastisch veranderen. De Mercatorknoop komt hier. Lees hierover op pagina 3 (rechts).

VLAAMS GEWEST MAAKT KLEINE NETWERKEN KAPOT

Aanleiding : bezwaarschrift ABLLOvzw openbaar onderzoek Oostelijke Tangent

Op 17 maart 2016 diende ABLLO vzw een bezwaarschrift in bij het openbaar onderzoek voor de Oostelijke Tangent. Dit is de geplande weg R42 van E17 tot N70, naast de spoorlijn Sint-Niklaas – Mechelen. ABLLO vat de kwaliteit van het project zo samen : het Vlaams Gewest maakt kleine netwerken kapot.

Verschillende overheden hebben er jaren op gestudeerd. De geplande weg past in het net van bovenlokale wegen. Maar wat ontbreekt, is dat men oog heeft voor de kleine netwerken van de buurten. Want de nieuwe weg ligt in stedelijk gebied en hij knipt straten doormidden en andere minpunten. Openbaar vervoer, fietsers en voetgangers hebben nood aan een andere netwerklogica. En de wijken naast de weg hebben verblijfskwaliteit en veiligheid nodig. Omdat het voorliggend plan vanuit een **vooruiterperspectief** is ontworpen, ontbreekt de **ruimtelijke kwaliteit**. Het Vlaams Gewest maakt de kleine netwerken kapot, door de ruimte te fragmenteren, door ruimte te verspillen en door geen respect op te brengen voor het bestaande weefsel.

De blunders van Openbare Werken herhalen zich

- Bij de aanleg van de Westelijke Tangent (2011) werd de Hoge Bokstraat eenvoudigweg doorgesneden. Fietsers en voetgangers kregen een pad via een lekkende tunnel met verraderlijke hoeken en 260m omweg. (Fig. 1)
- De fietsroute Hellestraat – Stekene (2004) onder de E34 is nog zo'n topper. Na de opening moest die tunnel onmiddellijk gesloten worden, want de uitrit was levensgevaarlijk. (Fig. 1) Er

Fig. 1. Lekkende onderdoorgang met dode hoeken, Hoge Bokstraat Sint-Niklaas.

Fig. 2. En tunnel onder E34 te Stekene "Fietsers afstappen".

volgde wat lapwerk met simpele constructies en bordjes "Fietsers afstappen".

- De voetgangerstunnels in Sint-Niklaas op de Parklaan en in de Hofstraat (1970) zijn inmiddels om dezelfde redenen alweer afgebroken (2002).

Overheid volgt eigen beleidsplannen niet

Paradepaardjes in het ontwerp van de Oostelijke Tangent zijn :

- De aansluiting op de E17, in landbouwgebied.
- De 200 m lange tunnel onder de Barbierbeek.
- De aansluiting op de N70, de zogenaamde Mercatorknoop.

In totaal gaat het om circa 10 km nieuwe weg. De grootschalige aansluitingen op de E17 laten uitschijnen, dat het om een druk wegvak gaat. Maar, omdat één lichtengeregeld kruispunt op de nieuwe weg heel de verkeersstroom regelmatig stillegt, zal de capaciteit iets boven de 600 auto's/uur/richting bedragen. Conclusie ? Dit aantal rechtvaardigt de grootschalige aansluiting op de E17 niet.

Nog erger is, dat het ontwerp **niet steunt op een samenhangende ruimtelijke visie**. In structuurplannen en andere beleidsplannen worden dure woorden gebruikt ten aanzien van de Oostelijke Tangent :

- Duurzame mobiliteit in stedelijke gebieden garanderen.
- Gronden naast de weg moeten op een kwaliteitsvolle manier geïntegreerd worden in de omgeving.
- Het stadsknooppunt met beeldbepalende rol.
- Een multimodaal transferium.
- Masterplan publieke ruimte.

Deze voorschriften heeft ABLLOvzw volledig geciteerd in haar bezwaarschrift samen met de nodige vraagstelling. Want in het voorliggend ontwerp is er van deze dure woorden niets terug te vinden. De overheid volgt haar eigen beleidsplannen niet.

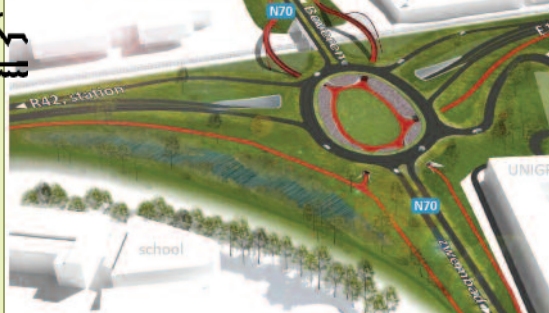

Fig. 3. Virtuele beelden van de ontworpen Mercatorknoop, hoog pretparkgehalte.

In het ontwerp van de Oostelijke Tangent worden de trage wegen verminkt aan de Mercatorknoop, Damstraat, Galgstraat en Schoenstraat, omdat Infrabel minder overwegen wil. Waarom is de overweg Moortelhoekstraat dan niet afgeschaft bij de aanleg van de Westelijke Tangent? Politieke druk misschien? Ook de Mercatorknoop is rijp voor aanpassingen. De fietsbruggen naast de N70 over de spoorlijn en vervolgens onder de megarotonde hebben een hoog pretparkgehalte. De fietsbrug stijgt tot 7m boven het spoor. En daarna daalt deze stijl tot in de fietstunnel onder de rotonde. Dit is enkel virtueel mogelijk.

ABLLO vraagt meer ruimtelijke kwaliteiten in het ontwerp.

Er moet meer ruimtelijke kwaliteit in het ontwerp voorzien worden. We geven hier alvast een voorzet, als constructieve bijdrage.

Aan de Damstraat kan een onderdoorgang met 70 m lange rechte hellingen niet ingepast worden. Maar, men kan zo'n helling in 1,5 cirkel à 16m diameter op een compacte wijze wel inpassen in het weefsel. De cirkelconstructie kan opgevat worden als een open carrousel zonder verraderlijk hoeken. Alle groepen van gebruikers zijn welkom. (Fig. 5)

De **Mercatorknoop** kan anders. Hij is ontworpen als een monofunctioneel 'verkeersplein' op een terrein

Fig. 5. Conceptschets onderdoor Damstraat: respect voor kleine netwerken.

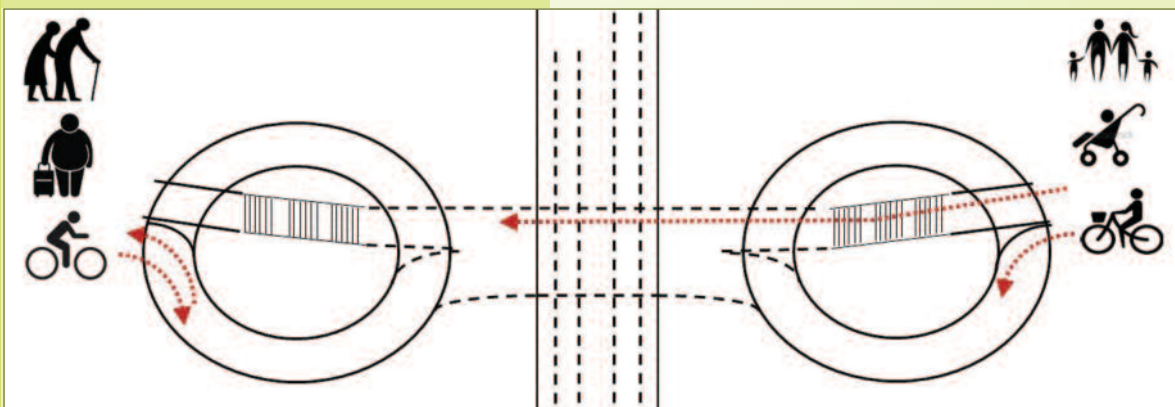

Fig. 4. Reken even mee:

- Spoor S, ligt op maaiveldhoogte;
- Fietsbrug FB ligt 7 m hoger (boven 3 kV-bovenleiding van het spoor);
- Fietstunnel FT ligt nog 3 m boven maaiveld;
- Afstand FB - FT is 40m en het hoogteverschil FB - FT is 4m.

Hoeveel % helling voor dit fietspad? Inderdaad: **10%**. Het Vademecum Fietsvoorzieningen beveelt 4% aan (hfst. 4.7, blz; 69).

van bijna 6 ha. Dit is bijna twee keer de Grote Markt van Sint-Niklaas. Met deze dure stedelijke ruimte kan en moet meer gebeuren. Wij hebben de oefening via ontwerpend onderzoek gemaakt. Volgende schets geeft dit weer. Wanneer men de Mercatorknoop vanuit een ruimtelijke zienswijze zou ontwerpen, dan is beslist meer kwaliteit van de ruimte haalbaar. (Fig. 6 op de volgende pagina.)

Er is ruimte voor drie pleinen in zone 30: Schoolplein, Unigroplein, Ooststationsplein. Deze pleinen worden bouwkundig versterkt met bouwprojecten, georiënteerd op het zuiden, als pleinvand.

Er is een ruimte voor een station Sint-Niklaas-Oost. Dit station heeft slechts één perron nodig, grenzend aan de pleinruimte. Hier kan vier keer per uur de S-trein halt houden. De stadsbus kan tot bij het

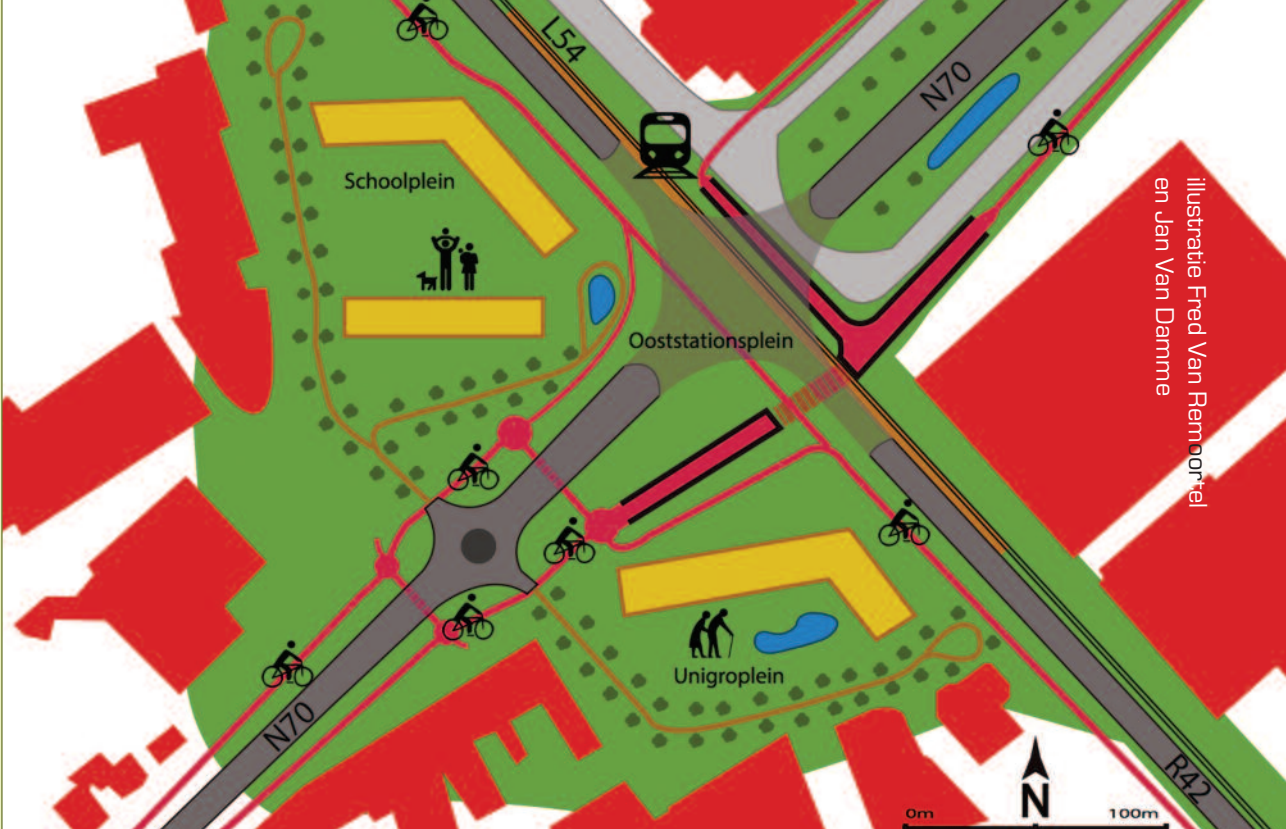

Fig. 6. Kansenschets op het terrein van bijna 6 ha van de Mercatorknoop.

treinperron komen. En voor Kus&Rij zijn er keertussen op de pleinen. Stallingen en parking kunnen ingepast worden aan beide zijden van het station (Fig. 5) (niet weergegeven in de schets).

De fietsroutes langs N70 en R42 kunnen bijna allemaal rechtdoor lopen. Met enkele fietsrotondes worden de routes met elkaar verknoopt. De pleinen en de routes gaan onderdoor de wegen. Medegebruik door voetgangers is mogelijk op de trajecten onderdoor, want extra breed en open vormgegeven. Onderdoor het station gaat via open rechte hellingen slechts 3,5 m dieper, i.p.v 7 m op een brug er overheen. Deze onderdoorgang dient ook voor de treinreizigers.

Het compacte knooppunt N70/R42 kan met een rotonde (Ø doorsnede bruto 50 m) uitgerust worden met twee rijstroken. Door die rotonde deels

boven het spoor te bouwen, kan de R42 met aanloopbruggen gebundeld blijven met de spoorweg. Zo wordt veel kostbare ruimte gewonnen. Omdat fietsers en voetgangers hierbuiten blijven is de ontwikkelingscapaciteit en veiligheid hoog. Geluidsoverlast wordt afgeschermd.

Zo wordt de schoolomgeving nabij de VTS gerespecteerd. Het Unigroplein kan uitgroeien tot een nieuw stedelijk trefpunt. Het Ooststationsplein wordt een multimodaal verblijfsgebied. Station Sint-Niklaas-Oost kan gerust meer dan 1000 in- en uitstappers per dag verwelkomen, gelet op de vele bedrijven, de school en de woonwijken in de omgeving. Mede hierdoor mag men op de goed uitgeruste fietsroutes ruim 10.000 fietsers per dag verwachten. En de waarde van de sociale dimensie in de ruimte is niet te onderschatten.

ABLLovzw verzoekt het Vlaams Gewest om meer kwaliteit van de ruimte te ontwerpen, met respect voor de kleine netwerken die groot in vervoersaandelen kunnen zijn... indien ook die netwerken ontworpen met respect voor kwaliteit van de ruimtelijke omgeving.

PADDENSTOELEN IN ROOMAKKER (2)

In 6 afleveringen overloopt Vera De-clercq paddenstoelen die te vinden zijn in het Provinciaal domein De Roomakker te Tielode. Zie ook www.abllo.be/klik

Voor de tweede aflevering van deze reeks, bekijken we de **inktzwammen**. De wetenschappelijke naam is **Coprinus**.

IN ROOMAKKER TREFFEN WE IEDER JAAR VERSCHILLENDE SOORTEN **INKTZWAMMEN** AAN.

- Geschubde inktzwam
- Grote kale inktzwam
- Spechtinktzwam
- Glimmerinktzwam
- Plooirokje
- Hazenpootje
- Zwerminktzwam

HOE KAN JE EEN INKTZWAM HERKENNEN?

Typisch is dat het kort levende paddenstoelen zijn. Ze zijn saprotroof (= ze leven op dood organisch materiaal) op hout of op bemeste grond. Ze hebben een grijze ei- tot kegelvormige hoed, die vaak gegroefd is. Soms vervloeien de lamellen tot een inktachtige brij. De zwarte kleur van deze brij is een gevolg van de kleur van het sporenpoeder.

GESCHUBDE INKTZWAM (COPRINUS COMATUS)

Dit is een zeer herkenbare grote paddenstoel met een witte, klokvormige hoed met licht geelbruin glad centrum en grote, vezelige, witte tot geelbruine schubben. De smalle ring rond het midden van de steel zit los. De hoed en witte plaatjes verkleuren bij het rijpen vanaf de rand geleidelijk zwart en druppelen als zwarte inkt omlaag om de sporen te verspreiden. De hoed vervloeit helemaal en alleen de steel blijft over. De jonge geschubde inktzwam is eetbaar en groeit vaak in groepen op recent omgewerkte, voedselrijke grond, in gazons, weilanden, wegbermen, parken en bosranden.

GROTE KALE INKTZWAM (COPRINUS ATRAMENTARIUS)

Deze paddenstoel is potentieel eetbaar, maar giftig wanneer het lichaam alcohol in welke vorm dan ook bevat. Inclusief alcohol in cosmetische middelen. Deze soort reageert met alcohol, zelfs wanneer die dagen na het eten van de paddenstoel in het bloed komt en veroorzaakt dan hartkloppingen en misselijkheid. De stof die hiervoor verantwoordelijk is, coprine, is vergelijkbaar met deze van antabus, een product dat aangewend wordt in ontwenningsskiedenis voor alcoholverslaafden.

De paddenstoel is groot en heel goed herkenbaar. De hoed is klokvormig, glad, mat, vanaf het centrum ietwat gerimpeld, beigeachtig oker tot lichtgrijs, met een licht okerbruin centrum en met een scherpe splijtende rand. De lamellen zijn eerst wit, daarna zwart door de sporen. De grote kale inktzwam groeit in bundels op humusrijke plaatsen.

SPECHTINKTZWAM (COPRINUS PICACEUS)

Deze prachtige grote, giftige, opvallende inktzwam is gemakkelijk te herkennen aan zijn zwart-witte tekening. De lange klokvormige hoed is bruinzwart en bedekt met de resten van een pelsachtig wit velum. Deze worden naar de rand kleiner en schaarser, maar de kruin blijft vaak wit. De plaatjes zijn in de jeugd wit, maar worden weldra zwart wanneer de hele hoed vloeit tot inktachtige sporen. De spechtinkzwam verschijnt alleen in kleine aantallen op humusrijke plaatsen in strooisel of houtpulp in loofbossen, vooral onder beuken. Maar dus ook in Roomakker, ondanks het feit dat daar geen beuken staan!

GLIMMERINKTZWAM (COPRINUS MICACEUS)

Deze giftige paddenstoelen komen van voorjaar tot winter in dichte groepen voor op vermolmd loof-

hout. De eivormige, beige tot okerbruine hoedjes zijn tot 4 cm breed en op de kruin bedekt met glimmerachtige korreltjes.

Bij vochtig weer vervloeien ze snel.

De broze steel is witachtig en de plaatjes worden uiteindelijk inktzwart.

PLOOIROKJE (COPRINUS PLICATILIS)

Het plooirokje is een kleine paddenstoel die alleen of in kleine groepjes voorkomt in weilanden en grasvelden. Waarschijnlijk ook in jouw tuin. Het klokvormige grijswitte hoedje staat op een dun steeltje en is kaal. Het spreidt zich spoedig uit tot een geplooid 'rokje' met op de kruin een donker, oranjebruin

schijfje. Je vindt dit paddenstoeltje van in het voorjaar tot het eind van de herfst. Er bestaan verscheidene soorten 'plooirokjes' die echter alleen door microscopie van elkaar te onderscheiden zijn.

HAZENPOOTJE (COPRINUS LAGOPUS)

Van mei tot november kan je op de bodem en op houtsnippers 'hazenpootjes vinden. Het witte, wolfig-vezelige velum, dat jonge paddenstoeltjes omhult, geeft het hazenpootje het uiterlijk waaraan het zijn naam ontleent. Dit kenmerk blijft niet lang aanwezig, de hoed is spoedig kaal, radiaal gestreept en de hoedrand scheurt diep in; Vervolgens vervloeien de plaatjes tot inkt en na twee dagen vindt men weinig meer terug dan een steeltje met wat zwarte

hoedresten. Er bestaan nog gelijkende soorten die alleen microscopisch van elkaar te onderscheiden zijn.

ZWERMINKTZWAM (COPRINUS DISSEMINATUS)

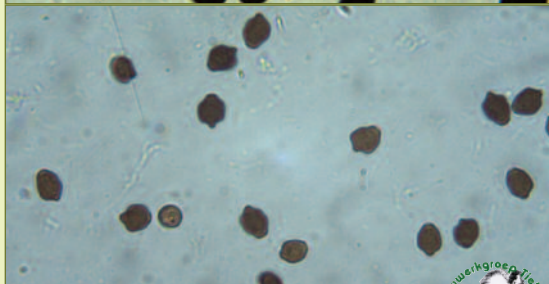
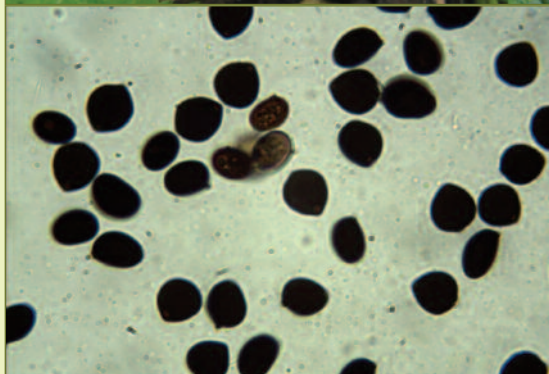

Deze kleine soort die je van lente tot herfst kunt aantreffen, groeit in grote groepen op dood hout of op de grond bij dode bomen. De paddenstoeltjes hebben een geelachtig grijze parachuteachtige hoed die diep geplooid is. De hoedjes zijn tussen de 5 en 12 mm groot. De plaatjes zijn wit, verkleuren zwart, maar vervloeien niet. Hun levensduur is heel kort.

MICROSCOPISCH ONDERZOEK

De jokerinktzwam, voor het eerst waargenomen in Vlaanderen/ België op 12 juni 2014. En dit op domein Roomakker. Het kleine zwammetje lijkt heel erg op een gewoon plooirokje. De sporen zijn wel helemaal anders. Ter vergelijking: eerste sporenfoto is van jokerinktzwam, tweede sporenfoto van gewoon plooirokje. De vorm en afmetingen zijn duidelijk verschillend.

volgende keer : melkzwammen

CURSUS SPOORZOEKEN BIJ NATUURPUNT SCOUSELE

Met 25 toekomstige spoorzoekers hingen we aan de lippen van Dirk Van Der Meiren.

Dirk is een boeiend verteller. Hij bezit geweldig veel materiaal om zijn lessen aanschouwelijk te maken. Na de theorie zijn we 2 voormiddagen op pad geweest op de Roomkouter en het Fort van Steendorp. Onwezenlijk wat je dan met hulp van Dirk aan sporen vindt en wat je uit die gevonden sporen kan afleiden. Elk van de cursisten zal kunnen beamen dat er andermaal een nieuwe wereld is opengaan met tal van uitdagingen.

Natuurpunt Scousele

Amand De Vosstraat, 9 te Eksaarde
langs spoorfietsroute Lokoren -Moerbake

Open van 10.30 u. doorlopend tot 's avonds
Donderdag : sluitingsdag

Info en reservatie: 0477/907.972
info@bistrodenbascuul.be
www.bistrodenbascuul.be

RINGLAND

RINGLAND IN ZICHT

Download GRATIS de volledige krant van 32 pagina's op www.ringland.be/downloads/ of via www.abllo.be/klik

april 2016

32 pagina's vol info

RINGLAND ACTUEEL

De bouw van Ringland zal geen verkeerschaos veroorzaken.

De Ring in zijn geheel reorganiseren én overkappen, zonder een gigantische verkeerschaos te veroorzaken? De Ringland Academie toont aan dat het kan.

Ze tekende daarvoor een werkbaar schema uit met vier fases.

'Het moet vooruitgaan, het heeft al veel te lang geduurd.' Een terechte bekommernis van velen. Gelukkig hoeft de uitvoering van de volledige Ringland-overkapping, in combinatie met een meer noordelijke derde Scheldekrusing, geen tijdverlies op te leveren. Integendeel, het is de snelste weg naar realisatie.

Een **MER is reeds opgemaakt** en de reorganisatie en de heraanleg van de Antwerpse Ring vergen voorts **géén bijkomende opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP)**.

Het gewestplan ziet die strook namelijk al als 'weginfrastructuur in een groen kader'. De bouwaanvraag voor de volledige overkapping kan dus vrij snel opstarten.

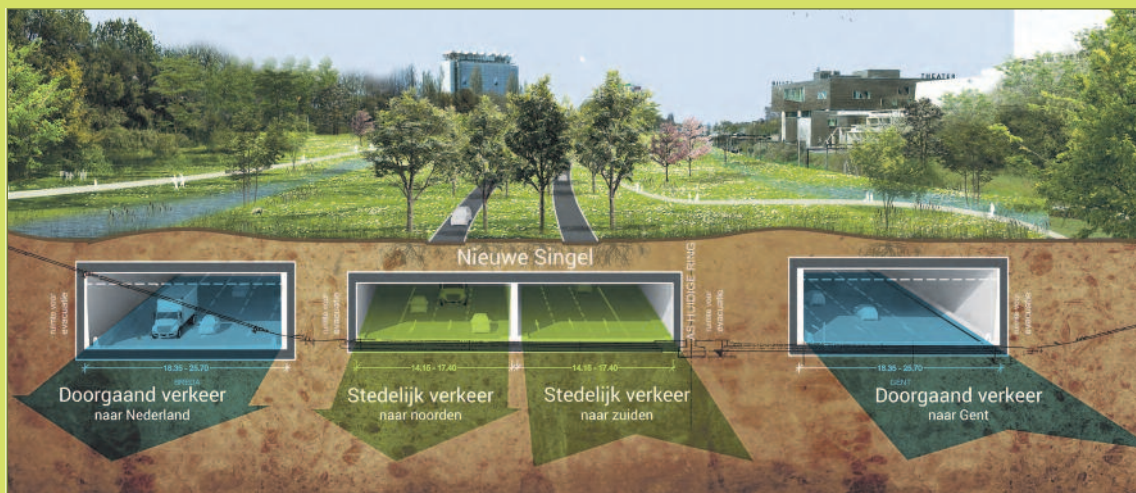
Meer info : www.ringland.be

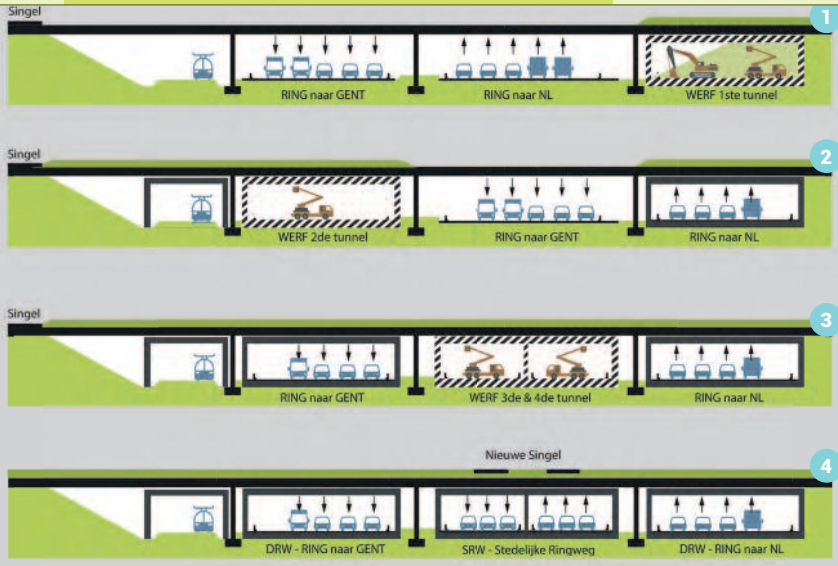
RINGLAND ACADEMIE

Een groep van experts, academici en geëngageerde burgers die meewerken aan de inhoudelijke uitbouw van het Ringland-verhaal. Zij denken mee over de stad van de toekomst en diepen de Ringland-plannen verder kritisch uit op onze drie basisthema's (mo-

biliteit, leefbaarheid en stadsontwikkeling) en een vierde overkoepelend thema, de concrete realisatie van Ringland (financieel en technisch).

Bij die Ringland Academie zitten 2 Wase medewerkers **Fred Van Remoortel** en **Luc Van Remortel**.

Ook een peiler openbaar vervoer

OVERSTAPPEN WORDT KINDERSPEL

Met de stadstrein naar en over Ringland

Stal je fiets, spring de stadstrein op, wandel tot aan de tram, of fiets verder de stad in... Ringland bepleit een nieuwe, efficiënte overstapcultuur.

Een belangrijke schakel in dat verhaal is **de stadstrein, met tien haltes in het tiende district** en verderop haltes tot in de Kempen en het **Waesland**.

Kapellen	km	min.	aansluitingen
NOORDERDOKKEN	0	0	
ANTWERPEN-LUCHTBAL	2,0	2	
DAM	3,3	4	
SPORTPALEIS	4,3	6	
BORGERHOUT	5,8	8	
OOST	6,9	10	
ANTWERPEN-BERCHEM	7,9	12	
BERCHEM-KERK	9,2	16	
DESINGEL	10,6	18	
ANTWERPEN-ZUID	11,6	20	

Het beste nieuws? Die stadstrein is niet moeilijk te realiseren, want enkele voorwaarden zijn al vervuld. De spoorinfrastructuur voor een stadstreinlijn ligt er vandaag al, met twee en deels zelfs vier sporen. Extra spoorcapaciteit is al gepland met de tweede havenontsluiting voor goederentreinen, van de haven tot voorbij Lier. De Liefkenshoekspoortunnel is al een feit.

Treinstellen al in huis

Bovendien heeft de NMBS de geschikte treinstellen al in huis: de Desiro. Die hebben goede rij-eigenschappen (vlot optrekken en afremmen) en zijn goed toegankelijk in combinatie met hoge perrons. Daardoor kan de gemiddelde snelheid vrij hoog blijven, ook bij frequentehaltes, zoals bij de metro. Nog een pluspunt: de Desiro wekt tijdens het remmen energie op, zodat tot 30 procent meer energie bespaard kan worden als ze worden ingezet voor de stadstreinlijn.

Vandaag rijden die treinstellen vooral op intercitylijnen met weinig haltes. Het gros van de stoptreinen die de NMBS gebruikt, zijn dan weer zware en sterk verouderde stellen die zoveel energie opsorpen dat de stoptreindienst onvermijdelijk onrendabel wordt.

Lees verder in de Ringlandkrant....

*Fred VAN REMOORTELE
Gewezen adviseur openbaar vervoer,
Ringland Academie*

Boom - Puurs - Mechelen

HERINNERING AAN PETER VANDE PUTTE

Citaat van Bram Vermeulen:

'Ik heb een steen verlegd, in een rivier op aarde'

Peter is geboren op 8 juli 1956 en overleden op 20 maart 2016. Hij was een Oud-Wielewaler die vóór de fusie van De Wielewaal en Natuurreservaten bestuurslid was van de Wielewaalafdeling Land Van Waas-Zuid. Hij hielp mee met het organiseren van allerhande excursies en cursussen. Gezien zijn grote passie voor vogels was hij ook mee trekker van de ondertussen wijd en zijd bekende vogelcursus die elke drie jaar georganiseerd wordt door Natuurpunt Zuid-Waasland.

Van bij de start participeerde hij bij de Watervogeltellingen langs de Schelde. Nadien kwam daar ook de driejaarlijkse Algemene Broedvogelmonitoring bij.

De eerste aankopen in het Zwijn met de toenmalige Wielewaalafdeling gaven de aanzet tot de uitbouw van het huidige natuurgebied Scheldevallei-Moerzeke-Kastel waarvan Natuurpunt momenteel 20ha in eigendom heeft.

Met de fusie was hij mee betrokken bij het herverdelen van de gebieden van de nieuwe afdelingen. Er werd toen gekozen voor natuurlijke grenzen zoals De Durme er één was.

Zo werd Peter bestuurslid van Natuurpunt 's Heerenbosch kern Hamme, het gebied aan de overkant van De Durme. Voor de vogelcursus van Natuurpunt Zuid-Waasland bleef Peter echter steeds de vroegochtendwandeling in Den Bunt in Hamme gidsen. 't Was steeds een topexcursie

in memoriam

met Blauwborst en Nachtegaal op het appél, zelfs de prachtig gekleurde Wielewaal liet daar af en toe van zich horen.

Als geen ander kon Peter de vogelgeluiden herkennen, een knappe gids die in alle bescheidenheid de trucjes kon aanleren om vogelzang te herkennen. Tal van vogelaars kregen door hem de smaak te pakken om voor dag en dauw de oren te scherpen. Hij hield ervan vroeg op te staan en aan zijn geliefde Schelde en Durme observaties te doen, soms in weer en wind want koude kon hem niet deren! Als hij iets niet kon missen dan was het wel zijn verrekijker.

Ook in andere kringen was Peter gekend. Zo was hij actief in de Dendermondse Rugbyclub en zette hij zich eveneens in voor een plaatselijke leefschoon 't Veertje'. Hij heeft dus meerdere stenen verlegd in een rivier op aarde!

Bedankt Peter dat we je hebben mogen kennen, als bestuurslid, als gids maar ook als mens. We houden alleen maar fijne gevoelens over voor een zachtaardig man die je altijd was. Je speciale glimlach en je enthousiaste ogen ... wij vergeten ze niet. Jammer dat we zo jong van jou moesten afscheid nemen .. net geen 60!

En het water in Schelde en Durme dat heeft sinds jou echt wel een andere loop ...

Christel Strybos

Moge hij rusten in de vredige natuur tussen zijn 'zo geliefde vogelgeluiden'.

Zie ook de webstek : www.abllo.be klik dan op **kalender**

NP CVN wandelingen : De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.

De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.

L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Zaterdag 28 mei

Natuurpunt Zuid-Waasland

Fietstocht op zoek naar jonge vogels.

Voor alle mensen, alleen of in groeps- of gezinsverband die in vogels geïnteresseerd zijn. Grote kennis van de vogelwereld is niet vereist, interesse wel! We vertrekken om 14.00 uur stipt aan de sporthal De Klavers, Sint-Andriesstraat 4 te 9111 Belsele. Meer info : Eddy De Taey 0479 28 73 84 en ook www.abllo.be/klik

Transitie Waasmunster

Repair Café , Plantenruilbeurs en GEEFtafels

Transitie Waasmunster is een vereniging van vrijwilligers die de handen uit de mouwen steken om de klimaatverandering tegen te gaan.

Meer info waasmunster@transitie.be

Zondag 29 mei

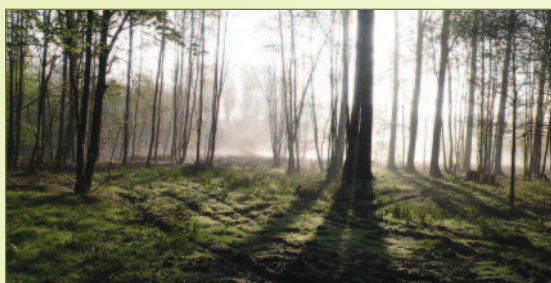
NP CVN Etbos lentewandeling 14.30u Brug Zuidlede Moerbeke, lou.roelandt@scarlet.be, 0494 826 326

Velt Dag van het Park vanaf 13.00 u. Infostand, divers programma in het Paul De Vidtspark te Sint Niklaas

Zaterdag 4 juni

Vzw Durme Sigma-fietstocht

om 14.00 uur. Het Sigmaplan zorgt voor meer veiligheid en natuurlijkheid in de streek. Een deel van de sigmagebieden is reeds ingericht en vormt nu een ware hotspot voor onze biodiversiteit. Via een fietstocht kunnen we

- deze gebieden ten volle ontdekken.
- Afspraak: 14 uur bezoekerscentrum Donkmeer (Donk-
laan 119a, Berlare).
- Meer info: guido.copers@telenet.be of 0496 34 78 27
- Meebrengen: fiets, eventueel verrekijker.

Zaterdag 4 en zondag 5 juni

VELT Ecotuindagen

Te Stekene: Zomererf, Brugstraat 33, te Stekene.

Tijdens de VELT Ecotuindagen stellen wij onze samen-
tuin op het voormalige domein van het Zomerhuis beide
dagen open van 13.00 tot 18.00 u. Er zal volop infor-
matie zijn over de moestuin, kringlooptuinieren en com-
posteren, u kunt ideeën komen op doen, er zullen
standjes zijn, volksspelen, animatie voor de kinderen en
uiteeraard iets te eten en te drinken. Neem een kijkje op
www.zomererf.be

Te Graauw (NL): Tuin adres en Bro-Mantiek :

Kortestraat 14 te Graauw (NL) van 13 tot 18 u
Gerda en Frank stellen dit jaar voor het eerst hun tuin
open voor publiek tijdens de Velt ecotuin dagen.
In hun brocanterie wacht eigengemaakte jam (alles bio
en natuurlijk) en andere lekkernijen om aangekocht te
worden en je kan hier iets nuttigen van de suggestiekaart
(hapje ,drankje)
De pas gebrouwen Tingel zal er ook geschonken worden.
Er is een boeken- en infostand van Velt en Gerda geeft
rondleidingen in de tuin.

Deze tuin is een uitstekend start en eindpunt voor een
tochtje in Zeeuws-Vlaanderen.

In het artistieke dijkdorpje Graauw is er een kunspark,
een kunstgalerie en een kunstroute. Verder een schitte-
rende gemeenschapskruidentuin (zeker gaan kijken!).
Allemaal op wandel/fietsafstand.

Fietsen kunnen in het doodlopende straatje. Wie met de
wagen komt, kan die best al wat vroeger parkeren. Er
zijn volop parkeerplaatsen in het dorp.
<http://zoetebredero.123website.be>

Zondag 5 juni

Vriendenkring Panneweel Tweede open schuurdag
zie vorig groene wasland
met vanaf 11 uur gelegenheid tot picknicken in de boom-
gaard. Info: bert@panneweel.be of 03 7770402

Natuurpunt Zuid-Waasland Bloemenwandeling 'De
Schotsman' Noord-Beveland Zie vorig groene wasland

De Schotsman is een voormalige zandplaat, die na de afsluiting van het Veerse Gat in 1961 droogviel. Naast open terrein met (schraal) grasland, slikrandjes en duinen, grenzend aan het Veerse Meer, bestaat het natuurgebied uit gemengd bos. Meer info Marc Smet : 03/778 16 18 marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com Afspraak: 8.00u aan Syntra Sint Niklaas voor kostendelend autorijden, €1/25km. Inschrijven via www.abllo.be/klik

NP CVN Hof ter Saksen

14.00u Schuilhuis in het park, Zandstraat Beveren, chrisisa@skynet.be, 03/775 74 79

Polders van Groot-Kruike 14.00 u Het beverpad Gratis kalenderwandelingen aangeboden door Waterwegen en Zeekanaal en begeleid door de Barbiërgidsen. Meer info op : www.barbiërgidsen.be/index.php/maandelijkse-werf-wandelingen

14.00 tot 17 u Proeven van de polders Doorlopend Wandelen en fietsen. Vertrek aan de vijver van kasteel Wissekerke. Lange Gaanweg 9150 Bazel

Hortus ter Saksen

Natuurtocht luswandeling Grand-Halleux (24 km) Het land van de Salm in de Hoge Ardennen: wisselende landschappen, uitgestrekte bossen, charmante beekvalleien en een woelige geschiedenis, waarvan de grenspalen getuigen zijn.

Afspraak : 9.30 uur tegenover de kerk van 6698-Grand-Halleux, Rue Capitaine Lekeux (N68) [ten noorden van Vielsalm] . Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Bijdrage: 2 euro per persoon of 4 euro per gezin

Hortus ter Saksen Natuurwandeling in Hof ter Saksen Van 14.00 uur tot 16.00 uur

Tijdens deze bijna zomerwandeling speuren de kleinsten naar sporen. De ouderen worden ingeleid in de verschillende plantenfamilies die met regelmaat op het pad verschijnen.

Natuurgidsen: Hilde Van Strijdonck en Jan Van Bogaert
Organisatie wandelingen: Natuurpunt - CVN-Waasland
Verzamelaarsplaats: schuilhuis tegenover kasteel Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren
Info: groendienst Beveren, christa.maes@beveren.be of 03 750 18 60

Donderdag 9 juni

Wase Imkersbond voorbereiding voor omlarfdag bij Marc Nicque, in Huize Steenstraete, Sint-Niklaas www.waseimkersbond.be

Zaterdag 11 juni

Vzw Durme ism Natuurpunt Hamme en de Nachtvlienderwerkgroep Nachtvliedewandeling om 21.00 uur Als het donker wordt, komen overal nachtvlinders te voorschijn. Overdag goed gecamoufleerd, maar 's nachts

met de mooiste tekeningen en kleuren. Kijk je mee?

Afspraak: om 21 uur in Hamme Zogge.

Meer info: frans.van.havermaet@telenet.be

We komen samen om 21 uur op de kasseibaan in Huivelde. Dit is op het einde van de Bookmolenstraat in Hamme Zogge. De kasseistrook bevindt zich op de linker kant voorbij huisnummer 42 (en voor dat je Zele binnenrijdt). Kom je van Zele dan is het op het einde van Hansevelde. Op je rechter kant na huisnummer 132 juist na het binnen rijden van Hamme Zogge.

Zondag 12 juni

NP CVN De Linie 14.00u Hoofdkerk Eksaarde, g.braem@telenet.be, 09/348.47.78 L/S

Velt Repair Café met Geefplein.

roederschool 17, Stekene. 13.00 tot 16.00u.

Onze vrijwilligers staan klaar om kapotte spullen te repareren. Dit kan gaan om : elektrische apparaten, kleding, fietsen, computers en slijpen van messen e.d. Bij een Geefplein kan je bruikbare spullen die in goede staat zijn een tweede leven schenken door te geven, nemen of te ruilen. Hier staan hergebruik, solidariteit en delen centraal. Het Repair Café streeft naar duurzaamheid en stimuleert contact tussen mensen. U kan er ook genieten van een drankje. Zo is het meteen een café.

Reparaties zijn gratis, een vrije bijdrage is welkom voor de organisatie van het volgende Repair Café.

Vzw Durme Natuurrijke plekje in Huivelde en Zogge om 14.00 uur. Vandaag neemt gids Patrick De Brauwer je mee langs Groene stapstenen tussen Huivelde en Zogge. Maak kennis met de verrassende natuurpareltjes uit de streek.

Afspraak: om 14 uur aan kerk van Huivelde, 9240 Zele
Meer info: Patrick De Brauwer, 0488 46 75 45 of debrauwerpatrick@scarlet.be.

Vzw Durme Wandeling in Natuurreservaat de Linie Vandaag verkennen we de prachtige natuur langs de Linie, de mooiste plekjes van Eksaarde. Het woongebied van ijsvogeltjes, reetjes, én onze boomarter!

Afspraak: om 14 uur aan de hoofdkerk van Eksaarde.
Meer info: Geert Braem, 09 348 47 78 of g.braem@telenet.be. Laarzen of waterdicht schoeisel noodzakelijk. Geen honden toegelaten.

Natuurpunt Moervaart Zuidlede 25 jaar Turfmeersen Déjeuner sur l'herbe info: op www.heidebos123.be

Woensdag 15 juni

Hortus ter Saksen Eetbare bloemen Van 19.30 uur tot 22.00 uur.

Bloemen versieren al eeuwenlang ons huis en onze tuin, ze geven geur aan onze parfums, zorgen met hun geneeskrachtige werking voor de gezondheid van geest en lichaam ... Sommige bloemen zijn ook eetbaar en vormen een prachtige decoratie voor gerechten. Maar dan is

het belangrijk om te weten welke bloemen je kan eten, wanneer en waar je ze kan plukken en hoe je ze kan verwerken. Dat komt allemaal uitgebreid aan bod.

Organisatie: Vormingplus Waas- en Dender, Hortus ter Saksen vzw en gemeente Beveren

Lesgever: Lieve Galle, herborist

Plaats: oranjerie Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren. Inschrijven tot 5 juni 2016 bij Vormingplus Waas-en-Dender 03 775 44 84 of www.vormingplus.be/waas-en-dender

Deelname: 10 euro, met korting: 5 euro

Vrijdag 17 juni

CVN Stiltewandeling 20.00u kerk Kastel, koendebudt@hotmail.com, 0474 912 499 S

Ons Streven Leren van Elkaar

Kerk Elversele 19 uur. Kom kijken, luisteren, voelen, ruiken, proeven van de natuur.

Met een clubje van geïnteresseerden (waaronder zowel kenners en niet-kenners) gaan we op stap. We verzamelen aan de kerk van Elversele, Dorpstraat. 44

En wandelen (in het voorjaar) eerst naar het bronbosje (51° 7'0.14"N, 4° 8'29.67"O), vervolgens naar het groot broek (51° 6'34.64"N, 4° 7'57.97"O).

Een organisatie van de milieuwergroep "Ons Streven", Tielrode. Iedereen is welkom.

We verzamelen aan de kerk van Elversele, Dorpstraat 44 om 19.00 uur Marc.lamont@belgacom.net

Zaterdag 18 juni

Wase Imkersbond omlarfdag bij Marc Nicque van 10 tot 12 uur meer info www.waseimkersbond.be

Natuurpunt Moervaart Zuidlede Midzomernacht in het Heidebos. Als je denkt dat er bij het vallen van de duisternis, en nadien, niets te beleven valt in dit natuurgebied overtuig dan uzelf van het tegendeel met deze gratis geleide sfeervolle avondwandeling doorheen het Heidebos. De ervaren conservators gidsen deze wandeling. Na de wandeling zal "nachtvlinderwergroep Waasland" de weelde aan nachtvinders in de kijker plaatsen. Ondertussen kan er traditioneel nagekeuveld worden in de boshut aan de open haard over de opgedane ervaringen en waarnemingen. Gezelligheid troef met frisdrank, Gageleer(biostreekbier van Natuurpunt) en koffie. Het Heidebos is een Natuurgebied van Natuurpunt met een oppervlakte van 300 hectare dat zowel op grondgebied Wachtebeke als Moerbeke-Waas ligt. Afspraak: om 21u30 op parking 2 van het Heidebos. Meer info: 09/356.91.18. danielheidebos@skynet.be

Zondag 19 juni 2016

Natuurpunt Scousele geleid door herborist en CVN-gids Dolf Dupont. 14 uur Natuurhuis Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp Deze keer worden de plantjes heel anders bekeken.

Waar komen de planten ons ter hulp? Hoe kunnen we ze gebruiken voor gezondheid of schoonheid? Waar vinden we ze en hoe moeten we ze verwerken? Zijn ze gevaarlijk of juist heel nuttig? Durf je de geheime wereld van de planten betreden? Op eigen risico uiteraard... Info: natuurpuntscousele@gmail.com of 0473 72 66 15

Vrijdag 24 juni

Velt Veggie Café : Droomatelier, Huickstraat6, Stekene. Kom gezellig aanschuiven met het ganse gezin voor een (h)eerlijke vegetarische maaltijd naar ieders smaak. Geniet van een gezellige babbel met thee en gebak toe. Veggie/bio buffet met voorgerecht, hoofdgerecht en dessert doorlopend van 18.00u tot 20.00 u. Bijdrage : 10€ voor volwassenen en 6€ voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Reserveer tijdig via info@zomereerf.be, plaatsen zijn beperkt!

Natuurpunt Waasland Noord

Wandeling 'De Damvallei'

De Damvallei was rond de eeuwwisseling niet meer het natuurmonument dat ze ooit geweest is. Door het uitdoven van de natuurlijke dynamiek en de teloorgang van het kleinschalig landschapsbeheer, verdween een schat aan bijzondere dieren en planten. Om die specifieke, lokale natuur in ere te herstellen, heeft Natuurpunt een doordacht beheersplan uitgevoerd met steun van een Europees LIFE-project.

De Damvallei is een laagveengebied, gevormd door enkele verlande meanders van de Schelde. Bloemrijke, vochtige hooilanden, een groot aantal turfputten, wilgen- en elzenstruweel en twee meren bepalen het landschap. Het is een schitterend wandelgebied nabij Gent. Het laagveen van de Damvallei kent een zeer gevarieerd landschap met sloten en bomerijen, turfputten, hooilanden en elzenbroekbosjes. Door deze verscheidenheid aan biotopen ontwikkelde zich een zeer diverse fauna en flora. Een lokale natuurgids zal ons leiden langsheen de mooiste plekjes van dit gebied.

Vertreppunt: Parking Sporthal Kristalbad, Damvalleistraat 31 te Destelbergen.

Afspraak: Park & Ride, Kemzeke (Zuid-zijde) om 13u15 (stipt), met gezamenlijk vervoer rijden we naar de startplaats. Meebrengen: Bij droog weer zijn wandelschoenen voldoende, bij nat weer zijn laarzen aan te raden.

Info: Marc Bogaerts (03/779.89.31 of marc@panne-weel.be)

Zaterdag 25 juni en zondag 26 juni

Natuurpunt Team Daknam op expeditie voor de Daknamse meersen! Zie elders.

Zondag 26 juni

NP CVN Daknamse meersen 14.00u, Kerkje Daknam, lou.roelandt@scarlet.be, 0494 826 326 L

Ons Streven Gildefeesten Gildenhuis, Kaaistraat 10

Vzw Durme Libellenwandeling

om 14.00 uur. De Fondatie van Boudelo bevat heel wat verborgen pareltjes. De pas heraangelegde poelen zijn er daar 1 van, en zijn een waar libellen-paradijs. Samen met libellenkenner Frank Cornelis gaan we op zoek naar deze broze fladderaars en leer je alles over hun manier van leven. Afspraak: om 14 uur aan het pompgemaal op het einde van de Aartdreef, Sinaai.
Meer info: info@vzwdurme.be.

Vrijdag 1 juli

Natuurpunt Scousele geleid door Hugo De Beuckeleer
Avondwandeling en Nachtvinders

20.30 uur Natuurhuis

Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp

We maken een mooie wandeling in de omgeving.

Wanneer het donker genoeg is komen we terug ter plaatse en installeren een nachtvinderlichtval. Onder deskundige begeleiding van Hugo De Beuckeleer bekijken we de nachtvinders. Een speciale wereld zal voor u open gaan. Dit is een absolute aanrader.

Info: natuurpuntpscousele@gmail.com of 0473 72 66 15

Zondag 2 juli

Natuurpunt Zuid-Waasland

'Op zoek naar insecten in en rond De Vaag'

We gaan oa langs ruigtes, een paradijsje voor sprinkhanen waar we zeker Braamsprinkhaan kunnen bewonderen. Even verder komen we langs De Roosenbergabdij. Met het geoefend oog van de gids is daar weer wat anders te ontdekken. Kevers, spinnen, mieren ... voor René hebben zij geen geheimen meer.

In de bossen rond de abdij vinden we allicht Berken-snuitkever, Eikelboorder en tal van andere kevers.

Het mooiste gedeelte van de wandeling gaat door De Vaag, een kleine natuurparel van heischraal grasland met nog enkele prachtige alleenstaande zomereiken. Wie weet zien we niet het bremhaantje of de eikepage, een prachtig vlindertje dat op eiken zijn eitjes afzet.

Vorig jaar vonden we in de buurt van de vele zandwegen de doolhofspin en de mooi gekleurde tweelingkrabspin.

Afspraak: 14u00 parking tegenover restaurant Roosenberg, Patotterijstraat 1 Waasmunster. Vermoedelijk einduur 17u.

Gids: René Pletinck. Niet nodig vooraf in te schrijven.

Meenemen: eventueel loepje, vlindernet, kleine plastic potjes, insectengids.

Vragen? christelstrybos@hotmail.com of 052.46.00.58

Zondag 3 juli

NP CVN Oude Durme – Stiltewandeling 14.00u Parking Durmebrug Waasmunster, jeanpaul.debeleyr@hotmail.com, 052/46 21 10

Vriendenkring Panneweel Derde open schuurdag

in het Natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2 te Meerdonk. Vanaf 14 uur starten onze namiddagactiviteiten met o.a. een bodemsafari. Een safari in het klein maar superboeiend voor kinderen. Samen met onze natuurgidsen ga je onder stenen, takken en tussen bladstrooisel op zoek naar kleine verborgen beestjes zoals oorwormen, pissebedden, springstaarten, duizendpoten en nog veel meer. Voor de liefhebbers is er ook om 14u.30 de natuurwandeling met gids, de kleine landschapselementen in de boomgaard en het gelegenheidsterras in de boomgaard. Breng ook een bezoekje aan de stand van 'Creatief voor natuur'. Doorlopend geopend van 14 uur tot 17 uur.

Info: bert@panneweel.be of 03 7770402

Polders van Groot-Kruike

Gratis kalenderwandelingen aangeboden door Waterwegen en Zeekanaal en begeleid door de Barbiërgidsen.

14.00 u Fietstocht in de polders

Meer info op :

www.barbiërgidsen.be/index.php/maandelijkse-werf-wandelingen

Zondag 10 juli

Natuurpunt Scousele Fietstocht naar het Molsbroek daguitstap 45 km van 10 tot 17 uur

Vertrek Wilfordkaai Temse aan de brug

Picknick meenemen.

Vooraf inschrijven aub bij Info Ghislain Bruyenne ghisbru@telenet.be 03 296 35 95

Maandag 11 juli

Vzw Durme Gegidste boottocht over Durme en Moervaart tot in Gent om 9.45 uur. Deze zomer vaart de Barge (dat is een kopie van een oud luxeschip), ingehuurd door Infopunt Toerisme Lokeren, acht dagen over de Durme en Moervaart naar Gent, via het Kanaal Gent - Terneuzen en de ringvaart. Het is een prachtige vaart langs waardevolle natuurgebieden en cultuurhistorische plekjes tot in het centrum van Gent (nabij het oude gerechtshof).

Op 11 juli 2016 heeft vzw Durme deze boot volledig gereserveerd voor zijn leden en hun familie of vrienden. Tijdens die vaart zorgt een stadsgids voor toelichtingen bij het Gentse gedeelte en zal André Verstraeten het tracé Durme-Moervaart gidsen. Vertrek te 9.45 uur (zeer stipt, de brugdraaier wacht niet!) op de Durme tegenover de post in Lokeren. Aankomst in Gent rond 16 uur. Aan boord is drank te bekomen en er kan vooraf een koude schotel gereserveerd worden. Eigen picknick gebruiken kan ook. De terugreis valt onder eigen verantwoordelijkheid. Vanaf de aankomstplek is er een goede tramverbinding (lijn 1) naar station Gent Sint-Pieters waar u de trein naar Lokeren kan nemen. Afspraak: om 9.45 uur (stipt!) aan de Durme tegenover de post in Lokeren.

Deelname kost 20 euro per persoon. Inschrijving is pas definitief na bevestiging (mail naar info@vzwdurme.be) en overschrijving op BE52 0012 2999 0009 (vzw Durme). Koude schotel met vis of vlees kan bijkomend gereserveerd worden door 18 euro extra over te schrijven (per persoon). Vermeld zeker je voorkeur per mail.

Vrijdag 15 juli

Ons Streven Leren van Elkaar Kerk Elversele,
Dorpstraat 44 19 uur (zie 17 juni)

Zondag 24 juli

Natuurpunt Waasland Noord

Daguitstap 'het eiland Tiengementen'

Het eiland Tiengemeten ligt in de Haringvliet (Nederland) en is ooit ontstaan als een zandplaat, maar in de loop van de eeuwen uitgegroeid tot een eiland. Vanaf 1997 is gestart met het omzetten van de 700 hectare akkerbouwgrond naar natuurgebied, het beheer van dit eiland berust momenteel bij Natuurmonumenten. Daarmee werd Tiengemeten het grootste natuurontwikkelingsproject van Nederland. In mei 2007 verliet de laatste boer het eiland. De overige tien bewoners zijn gebleven. Aan de zuidkant is een gat in de dijk gegraven; een groot deel van het eiland staat nu dagelijks onder invloed van de rivier. Verderop staat het water stil en ontstaat een uitgestrekt moeras. In de oudste polder van het eiland herstelt Natuurmonumenten het oude cultuurlandschap. Vanop de Vliedberg, het hoogste punt van het eiland, krijgen we een mooi uitzicht over het open moeras. Hier vertoeven heel wat watervogels maar ook zilverreiger, lepelaar, bruine en blauwe kiekendief en met wat geluk misschien wel de zeearend die zich hier komt jagen. Broeden doet hij in het nabijgelegen Biesbosch. Tijdens onze wandeling zullen we ook heel wat sporen zien van de bever die hier. Sinds 2013 heeft hij zich hier definitief gevestigd. Een stukje oernatuur (1.050 ha groot) vlakbij huis, kortom een excursie die je niet mag missen. Daarom trekken we er ook voor een ganse dag op uit. Op het eiland bevindt zich ook het Rien Poortvliet Museum. Rien Poortvliet voorstellen hoeft waarschijnlijk niet, iedereen kent wel zijn schilderijen van het oude boerenleven en de natuur. Als er tijd over is kan wie wil dit nog bezoeken.

De locatie waar we de overzetboot nemen is, Nieuwendijk 1 in Zuid-Beijerland. De boot vertrekt exact om 10 uur.

Afspraak: Park & Ride, Kemzeke (Zuid-zijde) om 8u30 (stipt), met gezamenlijk vervoer rijden we naar onze bestemming.

Terug: We nemen de veerpont terug om 17 uur, en zijn dan omstreeks 18u30 terug thuis.

Kostprijs: 4 € per persoon voor de veerpont
Meenemen: picknick en drank voor 's middags, goede wandelschoenen, verrekijker

Graag vooraf een seintje wie meegaat aan Marc Boga-

erts (03/779.89.31 of marc@panneweel.be)

Zondag 7 augustus

Natuurpunt Scousele Vlinder-en insectenwandeling geleid door René Pletinck van 14 tot 16 uur
Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp
Vriendenkring Panneweel Vierde open schuurdag.
Vanaf 11 uur kan je terecht in de boomgaard van het Natuurhuis voor een picknick. Een mand vol lekkers breng je zelf mee, drank is ter plaatse verkrijgbaar. Tafels en stoelen staan in de schuur. Vanaf 14 uur starten de namiddagactiviteiten. De omgeving van het Natuurhuis is erg aantrekkelijk voor vlinders, waterjuffers en libellen. Vlinders leven eerst als rups om dan te verpoppen tot een prachtige vlinder. Libellen beginnen hun leven als een larve in het water. De verandering van larve in libel, het zogenaamde uitsluipen is het meest riskante moment in het libellenleven. Samen met onze gidsen ga je op zoek naar vlinders en libellen in de omgeving van het Natuurhuis. Je kan ook rustig wandelen in de boomgaard of lekker genieten van een hapje en een drankje onder de perenboom. Vergeet niet van een bezoekje te brengen aan de stand van 'Creatief voor Natuur'. De poorten van ons Natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2 te Meerdonk gaan open om 11 uur en om 17 uur sluiten we. Info: bert@panneweel.be of 03 7770402

Polders van Groot-Kruikeke

Gratis kalenderwandelingen aangeboden door Waterwegen en Zeekanaal en begeleid door de Barbiërgidsen. 14.00 u Slikken, schorren en de nieuwe loop van de Barbierbeek
Meer info op : www.barbiërgidsen.be/index.php/maandelijkse-werf-wandelingen

Zaterdag 13 augustus

Natuurpunt Waasland Noord Maaien hooilandje
Werken voor een bloemrijke natuur in het Steengelaag. Maaien hooilandje. Voor het afvoeren van het hooi kunnen we alle hulp gebruiken. Samenkomen om 13u30 aan de ingang van het Steengelaag aan de IJzerhandstraat te 9190 Stekene
Info: Marc Bogaerts 03 7798931 of marc@panneweel.be.

Zondag 14 augustus

Natuurpunt Waasland Noord

Insecten in het Steengelaag

Gewapend met insectennet en loepenpotjes trekken we het Steengelaag in.. Door zijn verscheidenheid in plantengroei is het Steengelaag bijzonder interessant voor insecten. De talrijke schermbloemigen langs het wandelpad trekken vooral zweefvliegen, penseelkevers en bladwespen aan. Op de zonnige hooilandjes vind je verschillende soorten vlinders en de plassen staan dan

weer garant voor waarnemingen van verschillende soorten waterjuffers en libellen. Heb je een vlindernetje en/of loepenpotje, zeker meebrengen. Samenkomen om 14 uur aan het ontmoetingscentrum "De Statie" stadionstraat 113 te 9190 Stekene. Info: Marc Bogaerts 03 7798931 of marc@panne-weel.be.

Vzw Durme Zoektocht naar het Hooibeestje op de dijken langs de Schelde tussen Dendermonde en Temse om 14.00 uur. Een activiteit van VVE WG Dagvlinders - meer info volgt.
Afspraak:
Meer info: Filip Van de Velde (filip.vandevelde@skynet.be).

Vrijdag 19 augustus

Ons Streven Leren van Elkaar Kerk Elversele, Dorpstraat 44 19 uur [zie 17 juni]

Zaterdag 20 en zondag 21 augustus

Vriendenkring Panneweel ambachtelijk weekend De vrijwilligers van Natuurhuis Panneweel hebben weer hun beste beentje voorgezet om jullie een interessante en aangename ontvangst te bieden tijdens het Ambachtelijk Weekend 2016. 'Vuur' zal als rode draad doorheen de activiteiten branden op zaterdag 20 en zondag 21 augustus. Het Panneweelkoortje is er opnieuw bij met een aangepaste repertoire, sfeer verzekerd dus. In en om de schuur demonstreren niet minder dan 12 deelnemers hun kunde: kalligrafie, spinnen, klossen, mandenvlechten, origami, lederbewerker, imker, kruidenverwerkster, juwelen, oude werktuigen, naaldvilt en rietsnijders.

Pannenkoeken mogen natuurlijk ook niet ontbreken of voor wie van iets hartelijks houdt is er het bordje met geitenkaas. En daarna met een overheerlijk Gageleerbiertje onder de perelaar...een waar festijn!
Natuurhuis Panneweel - Krekeldijk 2 - 9170 Meerdonk
Zaterdag van 12 tot 18 uur en zondag van 10 tot 18 uur. Info Viviane Campers 03 7070265 of viviane@panneweel.be

Zaterdag 20 augustus

Vzw Durme soortenzoekdag in de Durmemeersen om 13.30 uur, i.s.m. de Wase Koepel voor Natuurstudie (WAKONA)

De vijfde editie van de WAKONA soortenzoekdag (www.wakona.be) gaat door op zaterdag 20 augustus 2016 in de deelgebieden Bulbierbroek en Polderbroek van het vzw Durme reservaat de Durmemeersen in Hamme. We kunnen hierbij ook de bijzondere zoetwaterschorren van de Durme mee onderzoeken.

We starten vanaf 13.30 uur met de eerste activiteiten en zoekacties rond planten, vogels, vlinders, libellen, kevers en vele andere insecten, en eindigen in de late uren. Op het avondprogramma staat het vangen van

nachtvlinders en muizen, en de zoektocht naar vleermuizen waaronder de ondertussen gekende mopsvleermuizen. We verwachten dus heel wat bijzondere en leuke waarnemingen! De soortenzoekdag staat open voor zowel kenners als geïnteresseerden.
Afspraak: vanaf 13.30 uur in Bulbierbroek en Polderbroek. Meer info: Joris Everaert (0497 67 23 69).

Zaterdag 27 augustus

Ons Streven LEDENUITSTAP 2016.

Dit jaar hebben we gekozen om een uitstap te maken naar het provinciaal domein Puyenbroeck in Wachtebeke.

Het 450 ha groot Provinciaal Domein Puyenbroeck biedt jong en oud alles voor een ontspannend, sportief of leerrijk dagje uit.

Centraal in het park bevindt zich de klaverbladvijver van 22ha. Op het water zelf kan je met bootjes en waterfiet-sen varen. Rond de grote vijver ligt een bloemen-park. Naast diverse soorten bloemen vind je hier ook enkele fontein. In het Levend Erfgoedpark vind je diverse soorten ezels, schapen, geiten en hoenders. Doorheen het terrein lopen wandel en fietspaden. Er is een binnen en buiten zwembad en op het terrein kunnen verschillende sporten beoefend worden. In het prachtig kasteel Puyenbrug uit 1885 ontdek je alles over molens, maler en mulders.

Uit het grote aanbod hebben we voor volgende activiteiten gekozen:

1) Geleid bezoek aan Provinciaal molencentrum Mola
Op een interactieve manier ontdek je de geschiedenis van hand-, wind- en watermolens, de technische hoogstandjes van de staakmolens, de kracht van wind en water en de actuele windturbines.

2) Stiltewandeling
Tijdens de stiltewandeling maak je in groep kennis met het geluid van de stilte. Met toestellen zoals stethoscopen en decibelometers luisteren de deelnemers naar het ruisen van de wind, het kabbelen van een beekje, het zoe-men van een bij en de sapstroom van een boom. Natuurbeleving op zijn best!

Na deze georganiseerde activiteiten is er mogelijkheid om het domein verder te ontdekken.

We spreken af aan de hoofdingang van het domein op 27 augustus om 10.30 u. (onder voorbehoud). De sportievelingen onder ons vertrekken om 8 uur met de fiets aan de kerk naar Tielrode.

Zondag 28 augustus

CVN Gelaagpartk, 14.00 uur Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp, nine.vanhoyweghen@gmail.com, 03473726615. L/S

Donderdag 1 september

Vriendenkring Panneweel zomersnoei fruitbomen
September is ideaal voor de zomersnoei van fruitbomen. Correct onderhoud van fruitbomen geeft een betere fruitopbrengst. Snoeien tijdens de nazomer van appel en peer vermindert het risico op schimmelinfecties. De wonden genezen vlugger en de boom maakt geen reactiehout onder de vorm van waterscheuten. Meer leren over het snoeien van fruitbomen? Kom naar de boomgaard Panneweel. Breng je snoeimateriaal mee. Organisatie in samenwerking met het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland. Jan Van Bogaert begeleidt deze activiteit. Samenkomen om 13u30 Natuurhuis Panneweel krekeldijk 2 te Meerdonk. Einde 17 u
Info Jan Dhollander jan@panneweel.be

Zaterdag 3 september

Vriendenkring Panneweel en Natuurpunt Waasland Noord Panneweelfeest in het Natuurhuis Panneweel Krekeldijk 2 te Meerdonk. We maken er zoals vorig jaar terug een gezellig feest van met een heerlijke koude maaltijd met wijn, bier en koffie. We starten om 18 uur met een aperitief. Inschrijven voor 28 augustus door storten van 25 Euro per persoon op BE 38 0000 1056 0872 van Natuurpunt Waasland Noord. Info Jan Dhollander jan@panneweel.be. We beperken het aantal personen tot 75.

Donderdag 8 september

Wase Imkers Herfstvergadering:
overlopen van het voorbije bijenseizoen.
Voordracht door Geert Smet: Kiezen voor Carnica, Buckfast of Zwarte Bij. Waar: Huize Steenstraete Sint-Niklaas Nieuwstraat 86b, vanaf 20 uur

Zondag 11 september

Hortus ter Saksen

Natuurtocht luswandeling Falmignoul (22,2 km)
Tussen Givet en Dinant snijdt de Maas zich een weg doorheen indrukwekkende rotsmassieven. We wandelen in het karakteristieke Condros-landschap tussen Waulsort en de beneden-Lesse.
Afspraak: 9.30 uur aan de kerk van 5500 Falmignoul, Rue du Cretia. Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be
Bijdrage: 2 euro per persoon of 4 euro per gezin

Zaterdag 17 september

Ons Streven Leren van Elkaar, Kerk Elversele, Dorpstraat 44, 9.30 uur (zie 17 juni)

Zondag 18 september

CVN Stropers Stekene, 14.00 uur Ingang de Stroperstraat tegenover Donckers Stekene, ericenkarien@hotmail.com, 03/7070050. L

Zaterdag 24 september

Natuurpunt Waasland Noord

Natuurbeheer aan de Twaalfgemeet.
Dankzij het jaarlijks maaien van een venig rietland langs de Twaalfgemeetplas in het Krekengebied van Salgehem doen o.a. grote boterbloem, grote watereppe, pijptorkruid en late ogentroost het goed in dit biotoop. Het riet wordt met de zeis gemaaid, gebonden en afgevoerd. Kom je ook helpen? Afspraak om 13u30 aan het Natuurhuis Panneweel te Meerdonk. Breng laarzen en werkhandschoenen mee en draag een hemd met lange mouwen. Info Jan Vandermeulen natuurbeheer@panneweel.be

CVN Beverwandeling, 19.00 uur Dijkstraat aan het rond punt, Rupelmonde, L/S
Info nine.vanhoyweghen@gmail.com, 0473 726615

Zondag 25 september

Vriendkring Panneweel Dag van het hoogstamfruit.
Maak kennis met tientallen soorten appels, peren en ander inheems fruit. Eet-of stoofappel en stoofpeer? Hoe te bewaren of te verwerken? Wij trachten je een antwoord te geven op al je vragen. Heb je een oude onbekende fruitboom thuis? Breng dan enkele vruchten en bladeren van de boom mee en een pomoloog zal hem op naam brengen. Verder zijn er rondleidingen in de boomgaard en kan je genieten van zelfgebakken fruittaarten en andere bereidingen. We starten om 14 uur in het Natuurhuis Panneweel te Meerdonk. Info: Jan Dhollander

Natuurpunt Zuid-Waasland werkgroep NME

GEZINSWANDELING in de Daknamse Meersen met natuuroprichtje voor kinderen.
We sluiten af met drank en pannenkoeken.

Wil jij op een aangename manier kennismaken met andere Natuurpunters? Of misschien ben jij vaak op stap in de natuur maar was je nog nooit in de Daknamse

Meersen?

Of ben jij nieuwsgierig naar al die weetjes over de ooi-
vaars die er broeden, over hoe een koekoek zijn ei in het
nest van een andere vogel legt of over spinnen die niet
alleen 8 poten maar ook 8 ogen hebben?

Kom dan met ons mee wandelen in dat prachtig na-
tuurgebied van Zuid- Waasland. 22 ha puur natuur en
dát zo dicht bij de deur!

Bovendien geeft de gids voor klein en groot een boei-
ende uitleg.

Voor deze wandeling hoef je echt geen natuurspecialist
te zijn. Iedereen kan mee!

Kinderen ook van harte welkom! Een natuuroppdrachtje
geeft hen de kans een gratis pannenkoek te winnen!

Wij bestellen in elk geval het zonnetje maar misschien is
het toch wel goed om laarzen te voorzien. De Meersen
kunnen er echt wel nat bijliggen.

Geef toe, wat is er als kind leuker dan met laarzen lekker
in de plassen te kunnen lopen, diertjes te zoeken en na-
dien een lekkere pannenkoek met suiker te kunnen smul-
len? We maken het gezellig die dag. Tot dan?

PRAKTISCH

Afspraak: 14.00u kerkje Daknam
14.00u - 16.00u : wandeling
16.00u - 18.00u : drank en pannenkoeken in
Dacknamdak, Daknam-Dorp 89

Helaas niet geschikt voor rolstoelgebruikers of kinder-
wagens!

Meenemen:

- Goede wandelschoenen of laarzen!
- Vogel- of plantengids, verrekijker, potjes ... altijd han-
dig!

Vragen?

christelstrybos@hotmail.com 052/46 00 58
marc.smet.natuurpuntzw@gmail.com 03/778 16 18

Gratis inschrijven : ga naar www.abllo.be/klik

CVN Steengelaag Paddenstoelenwandeling, 14.00
uur Parking Rosenbergabdij Waasmunster, eanpaul.de-
beleyr@hotmail.com, 052 462110. L

Hortus ter Saksen

Oogstfeest! 14 - 18 uur

Vandaag is het 2-jaarlijkse oogstfeest weer van de par-

tij. De saphobiel van Frederic Lerouge is actief en er is
weer heel wat te beleven om de oogst van appels en
peren te vieren. We lopen de boomgaard in op zoek naar
de appel- en perenexpo meegebracht door de specialis-
ten van de nationale boomgaardenstichting. Je kan het
fruit proeven, enkele kilo's kopen of aansluiten bij het be-
geleid bezoek in de boomgaard. Animaties houden we
nog even in beraad.

Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Nationale
Boomgaardenstichting vzw, Wase Imkersbond en Velt
Plaats: boomgaard Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef,
9120 Beveren

Info: groendienst Beveren, T 03 750 18 60 of
christa.maes@beveren.be Gratis deelname

Wase Imkers oogstfeesten in de boomgaard van Hof
ter Saksen te Beveren: Zie hierboven. Het bestuur is er
aanwezig en vragen kunnen beantwoord worden.

Zondag 2 oktober

CVN Hof ter Saksen, 14.00 uur Schuilhuis in park, Zand-
straat Beveren, chrisa@skynet.be, 03 775 7479. L/ *

Zaterdag 8 oktober

Ons Steven Avondwandeling, 19 uur

Zondag 9 oktober

CVN Oost-Sivepolder, Steenbakkerij, Warande-
straat Steendorp, nine.vanhoyweghen@gmail.com, 0473
726615. L/S

Natuurpunt Zuid-Waasland: Busreis Villers La Ville Info
in volgend nummer.

Donderdag 13 oktober

Wase Imkers Voordracht door Eric Bruggeman: pro-
polis oogsten en verwerken. Waar Huize Steenstraete te
Sint-Niklaas Nieuwstraat 86b om 20uur. Vooraf: Her-
nieuwwing lidgelden voor 2017 vanaf 19u45

Zaterdag 15 oktober

Ons Streven + CVN wandeling Klei en vallei,
Tielrode Veer, einde st.Jozefstaat 14.15 uur

Zondag 16 oktober

CVN Herfstwandeling, 9.00 uur Kerk Moerzeke,
koendebudt@hotmail.com, 0474 912499. S

Vrijdag 21 oktober

Ons Streven Prijsuitreiking Zomerzoektocht, Gil-
denhuis, Kaaistraat 10, 20 uur

Donderdag 10 november

Ons Streven Tielrode zindert 3e editie, Gilde-
nhuis, Kaaistraat 10, 19.30 uur

**ZOMERZOEKTOCHT 2016:
DOOR BERG EN DAL**

Ons Streven

Met de zomerzoektocht staat er een heuse bergrip op de menu. Op de fiets maken we kennis met het niet zo vlakke land in Temse. De inspanning van een heuse klim wordt beloond met een prachtig vergezicht of het deugddoende moment van een zalige bergaf. Pittige bergops, verborgen wegeltjes, bolle akkers, holle beekdalen, grote en kleine valleien kruiden deze tocht op de rand van het Waasland.

De zoektochtboekjes zijn tot 30 september gratis te verkrijgen:

- in café 't Veer, Sint-Jozefstraat 35, Tielrode
- bij milieuwerkgroep Ons Streven vzw, p/a Gert Hoofman, Bettehemstraat 40, Tielrode, tel. 03 711 16 83, gert.hoofman@hotmail.be
- via www.onsstreven.be of www.temse.be
- in het Toeristisch Infokantoor, Markt 1, Temse

Antwoordbladen kunnen tot en met 5 oktober ingeleverd worden op dezelfde adressen. Per gezin mogen meerdere formulieren worden ingestuurd; er kan evenwel slechts 1 persoon winnaar worden.

De prijsuitreiking is voorzien op vrijdagavond 21 oktober om 20 u. in het Gildenhuis, Kaaistraat 10, Tielrode.

FIETSZOEKTOCHT

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede

In juli, augustus en september 2016

Naar jaarlijkse gewoonte, en dit voor de zeventiende maal, richt Natuurpunt Moervaart-Zuidlede een gezellige fietszoektocht in die individueel en op eigen ritme kan gereden worden op een moment dat dit het best past voor jong en minder jong, onder familie of vrienden, en waar bovendien ook nog prachtige prijzen mee te winnen zijn. Je kan op een plezante manier met het hele gezin op zoek gaan naar 20 antwoorden en 10 foto's. Onder de leuze "combineer zelf de factoren vrije tijd, mooi weer, zin om te fietsen, ontdekken van onbekende fietspaden, antwoorden zoeken..." Het parcours is ongeveer 30 km lang en we rijden langs landelijke wegen en vergeten kerkwegels in onze eigen mooie streek.

De formulieren (in dossiervorm) zijn op een 20 tal verkooppunten in de gemeenten Wachtebeke, Moerbeke-Waas, Lochristi, Eksaarde, Lokeren en Berlare te verkrijgen aan 5 euro het stuk.

Meer info: vanackernorbert@gmail.com of kijk op www.heidebos123.be

**CURSUS : SPELEN MET IN-
HEEMSE BOMEN EN STRUIKEN**

**werkgroep NME van
Natuurpunt Zuid-Waasland**

In West-Europa kennen we niet zoveel bomen en struiken. De IJstijden hebben daarin lelijk huis gehouden. Dat is jammer. Aan de andere kant is het een voordeel voor wie ze wil leren kennen. Voor een leek is het dus mogelijk om onze inheemse bomen en struiken op een paar lessen onder de knie te krijgen, als we even wilgen en rozen buiten beschouwing laten.

Dirk De Roose neemt je mee doorheen de zomer- en winterkenmerken van onze inheemse houtachtige gewassen. In de herfst komen hun zomerkenmerken nog aan bod en bij de aanvang van de winter hun winterkenmerken. Op het einde van de cursus zou je alle geslachten zeker moeten kunnen herkennen in de zomer en ook behoorlijk wat soorten. En in de winter moet het ook mogelijk zijn om ten minste de geslachten uit elkaar te houden. Telkens een theoretische les aan de hand van vele dia's en een excursie.

Kalender :

- 23 sept 2016 19.30u – eerste theorieles
- 1 oktober 13.30u-16.00u – eerste praktijkles
- 18 november 19.30u – tweede theorieles
- 26 november 13.30u-16.00u – tweede praktijkles

Locaties :

- Theorie : in Belsele (meer info volgt)
- Praktijk : Hof Ter Saksen

Prijs :

- Leden natuurpunt : €25
- Niet-leden : €35

Meer info op aanvraag bij Johan Vercauteren 03 777 89 26 of johan.vercauteren.npzw@gmail.com

Openingsuren van het secretariaat van ABLOvzw:

ablo.waas@gmail.com of tel 03/777 01 58

- Maandag: tussen 14u en 18u
- Dinsdag: tussen 14u en 18u
- woensdag: tussen 14u en 18u
- Donderdag tussen 14u en 18u
- Vrijdag tussen 14u en 17u

Dennerstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren secretariaat van 't groene waasland:

groene.waasland@gmail.com of 03/775 19 31

- Maandag tussen 14u en 18u
- Dinsdag tussen 14u en 18u

Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

TEAM DAKNAM OP EXPEDITIE VOOR DE DAKNAMSE MEERSEN!

Op 25 en 26 juni 2016 fietst 'Team Daknam' voor de Daknamse Meersen door de Vlaamse Wildernis. Een avonturentocht naar aanleiding van 15 jaar Natuurpunt die door tal van schone natuurgebiedjes tussen Hasselt en Mechelen zal leiden en die ook wat geld in het laatje van een lokaal natuurproject brengt: de Daknamse Meersen! Geld dat goed van pas komt om extra natuur te creëren, beheren en bewaren voor de toekomst! Want, zoals iedereen weet: natuur beheren kost geld. Naast een aantal poelen die er dit jaar zullen bijkomen om libellen, salamanders en kikkers een extra stekje te geven, wil Team Daknam ook graag een steentje bijdragen bij de aankoop van nog meer percelen om meer natuur voor iedereen te voorzien én bewaren. De mascotte van de Daknamse Meersen, de ooievaar, die hier al sinds 2000 nes-

telt, staat daarbij nog eens extra in de schijnwerper. Op www.teamdaknam.be kom je alles te weten over dit sponsorproject en kan je ook je persoonlijk steentje bijdragen!

Hoe je dat spreekwoordelijk steentje kan bijdragen is simpel: bestel heerlijke koekjes, sublieme taart, uitmuntende Gageleer of één van onze andere producten. Kom naar onze activiteiten en doneer uw centjes in onze ooievaarsspaarpot of stort via de website. Team Daknam zet de gulste gevers graag nog eens extra in de bloemetjes!

Steunen jullie ons ook?

Groetjes en tot binnenkort in de Meersen!

Team Daknam (Bram, Inge, Tom, Merijn en Koen)

"DE RAAKLIJN" BESTAAT 25 JAAR

We hebben besloten geen academische zittingen te houden. We proberen wel met een aantal activiteiten ons in de "kijker" te plaatsen.

*We pakken dit jaar uit met een nieuw gegeven: we werken **QR-codes** uit van elke trage wegel en gaan deze plaatsen aan elk naambord. Ons project zal uitgebreid worden naar heel Sint-Niklaas, te beginnen in Belsele. Wie de geschiedenis van De Raaklijn wil uitpluizen, kan steeds terecht op onze website. www.deraaklijn.be*

WANDELEN & FIETSEN
IN DE **LANGS TRAGE WEGEN**
BEZENKOEK
BELSELE

B E R I C H T E N

OLIE-INDUSTRIE WIST AL 50 JAAR DAT ZE KLIMAATVERANDERING VEROORZAAKT

Al in de jaren zestig kreeg de olie-industrie te horen dat de uitstoot van CO₂ uit fossiele brandstoffen zou leiden tot "wereldwijde milieuproblemen", inclusief smeltende ijskappen en klimaatverandering. Dat blijkt uit een oud wetenschappelijk rapport, dat nu aan het licht is gekomen.

Vorig jaar bleek al uit andere documenten dat de belangrijkste Amerikaanse en Europese oliebedrijven minstens sinds 1981 op de hoogte waren van het klimaatprobleem, maar er de daaropvolgende decennia alles aan deden om die kennis weg te stoppen en zelfs publiekelijk tegen te spreken.

Nu blijkt uit nieuwe documenten dat de industrie zelfs nog veel eerder op de hoogte was van het probleem. In 1968 al waarschuwden wetenschappers van het Stanford Research Institute in niet mis te verstane bewoordingen voor de klimaatrisico's van langdurige CO₂-uitstoot.

Meer lezen www.abllo.be/klik

GOEDKOOP EN DUURZAAM

Als oliestaten zich op duurzame energie gooien, dan weet je dat er iets verandert. Maar Westerse overheden hadden wetenschappers nodig om hen te waarschuwen dat het totaal zinloos was nog in steenkoolcentrales te investeren: wind en zonne-energie worden steeds goedkoper, investeringen in steenkoolcentrales om elektriciteit op te wekken zullen zich nooit meer terugbetalen. Als landen als Brazilië, Australië en Chili overwegen om over te schakelen op duurzame energie doen ze dat vooral uit economische overwegingen.

Meer lezen www.abllo.be/klik

AMERIKAANSE IMKERS VERLIEZEN HELFT VAN HUN BIJEN

Onderzoek in opdracht van het Amerikaanse ministerie van Landbouw toont aan dat 44 procent van de bijen het afgelopen jaar is gesneuveld. Dat dit patroon zich voor de tweede keer herhaalt vinden experts "ronduit alarmerend".

Amerikaanse imkers hebben tussen april 2015 en april 2016 iets meer dan 44 procent van hun bijen verloren. Zowel de verliezen tijdens de winter als die tijdens de zomer namen toe ten opzichte van het jaar daarvoor. Het is nu al het tweede jaar op rij dat de verliezen tijdens de zomer de concurren-

tie kunnen aangaan met die van de winter.

Meer lezen www.abllo.be/klik

ALGEN WORDEN BELANGRIJK VOOR EEN DUURZAME ECONOMIE

Algen worden gebruikt in cosmetica omdat ze goede eigenschappen hebben voor de huid. Maar ook in andere sectoren zijn algen aan een opmars bezig. Zo zijn ze perfect inzetbaar als duurzame kleurstof, voeder voor dieren en zelfs als voeding voor de mens.

Op die manier zijn deze organismen goed op weg om een groot onderdeel van onze economie te worden, zegt bio-ingenieur Sue Ellen Taelman (Universiteit Gent), die de opmars van algen in ons dagelijks leven onderzocht.

Bovendien kunnen algen de oplossing bieden voor milieuproblemen waar we in de toekomst mee te maken zullen krijgen. Meer lezen www.abllo.be/klik

7 GOEDE REDENEN OM EEN BIOBOER TE STEUNEN

Deze lente helpt Greenpeace via crowdfunding twee ecologische boeren aan een lap grond, samen met de organisaties De Landgenoten en Terre-en-vue. Er zijn zeer goede redenen waarom zulke boeren onze steun verdienen...

Iedereen kon nog tot 2 mei rechtstreeks in gezonde bodem, en dus in gezonde voeding, investeren. Meer lezen www.abllo.be/klik

VOEDSELBOS 'DE WEEGBREE' SURFT OP INTERESSE VOOR DUURZAAM ETEN

Duurzame voeding is zo een thema dat in de lucht hangt. Overal duiken initiatieven op rond anders voedsel produceren en consumeren. Die belangstelling voelt ook het Voedselbos De Weegbree, laureaat van het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer, dat al veel nieuwsgierigen op bezoek kreeg.

De Weegbree is in 2013 met de steun van het Fonds begonnen met de aanleg van een voedselbos in Sint-Katelijne-Waver. In een voedselbos groeit, door een gelaagd systeem van bomen, struiken, klimplanten en kruidige begroeiing, een enorme verscheidenheid aan eetbare gewassen: fruit, zaden, noten, kruiden, groenten, paddenstoelen en geneeskrachtige planten.

Meer lezen www.abllo.be/klik

ZONNIGE NATUURSCHOOLDAGEN IN TIELRODE OP 2 EN 3 MEI 2016

Op 2 en 3 mei organiseerde Milieuwerkgroep Ons Streven vzw voor de 16e keer natuurschooldagen voor de leerlingen van de Kolibrie en de vrije basisschool van Tielrode. Ons Streven kon rekenen op de hulp van ervaren gidsen. Het thema van de natuurschooldagen was 'rituelen'.

Op maandag 2 mei haalden de gidsen de kleuters en de leerlingen van de 1e graad op school op. Samen met de leerkrachten brachten ze de kinderen snel en veilig naar de Durmetuin. April was zeer grillig: koud met regen-, sneeuw- en hagelbuien. Daarom wou Ons Streven geen risico nemen. Om de leerlingen te beschermen tegen weer en ontij had Ons Streven in dit prachtige park vier tentjes opgesteld. Herman De Cock en Bob De Laet gaven assistentie om de standjes op te zetten. Gelukkig was het op 2 en 3 mei mooi weer.

Astrid Martens en Kurt De Laet vertelden dat de mannetjes van winterkoning gemiddeld zes nestjes moeten bouwen voor hun wijfje. Het vrouwtje onderwerpt al deze nestjes aan een nauwkeurige inspectie. Ze kiest er dan een uit om in te broeden. Ze lieten ook enkele vogelnestjes met echte eitjes zien. Daarna verdeelden ze de klas in vijf groepjes. Elk groepje probeerde dan het mooiste nestje te maken met takjes, hooi, gras, bladjes, mos en pluimpjes.

Yvette Saerens en Christine De Ryck waren verkleed als Indiaanse medicijnvrouwen. Ze leerden de kinderen het verschil tussen de Westerse geneeskunde en de natuurgeneeskunde. De kinderen maakten kennis met de dromenvanger en een Indiaans medicijnwiel. Yvette leerde de kinderen een heel lekkere en gezonde kruidenthee maken. Ze liet de kinderen vertellen welke middeltjes hun mama's en oma's gebruiken tegen kwaaltjes. Veel kinderen krijgen warme melk met honing om goed te slapen. Anderen mogen van hun ouders bouillon of kippensoep drinken, om snel sterk te worden als ze ziek zijn. De kinderen vonden het leuk dat cola zonder prik en zoute chips een ideaal middel tegen diarree zijn.

Peggy Verdonck en Michel Menten lieten aan de jongste leerlingen hun slaapritueel zien. Dat was voor heel wat kinderen zeer herkenbaar. Met mooie tekeningen maakten Peggy en Michel hun eigen TV-verhaal over een dorpsplein. De kinderen luisterden zeer aandachtig naar het verhaal. De mensen van het dorp hadden drie bomen op hun dorpsplein geplant. Ze vierden samen feest onder de versierde dennen-

boom bij kerstmis. Ze keken uit naar de paasklokken met hun versierde wilg als paasboom. Ze genoten samen van het lentefeest onder een prachtig versierde lindeboom.

De kinderen keken na al deze boeiende activiteiten uit naar de vierde tent. Daar kregen ze een overheerlijke pannenkoek. Christophe Vergote, Michel en Peggy hadden hiervoor hun pannetjes warm gemaakt.

De gidsen Julien Rotthier, Staf Lerno, Gert Hooftman vertelden ook nog heel wat over rituelen en de natuur. Ze brachten de kinderen veilig en wel terug naar school. 's Morgens was er voor de kinderen van de Kolibrie zelfs nog wat tijd voor leuke spelletjes op de Roomacker.

Op dinsdag 3 mei was het de beurt aan de oudste leerlingen van de scholen. Het programma was aangepast. De uitleg en de opdrachten aan de standjes werden iets moeilijker. Peggy en Michel zorgden zelfs voor een compleet nieuw programma. Ze waren verkleed als Keltische druïdes. Eerst verwelkomden ze de kinderen met een ontmoetingsritueel. Ze vertelden daarna over de Keltische bomenhoroscoop. De Keltische boomkalender verdeelde het jaar in 39 periodes van maximaal 10 dagen. Volgens de Kelten werd elke periode beheerst door een bepaalde boomsoort. De Kelten geloofden dat de geboortedatum van een kind bepalend was voor het karakter van dat kind. Ze dichtten deze karaktereigenschappen ook aan bomen toe. Afhankelijk van jouw geboortedatum kreeg je dan ook je eigen boomsoort als geluksboom. In totaal worden 21 boomsoorten onderscheiden, waarvan 4 heilige bomen: de Eik (21 maart), de Berk (24 juni), de Olijfbom (23 september) en de Beuk (22 december). Alleen kinderen die op 21 maart, 24 juni, 23 september of 22 december geboren werd, kregen de eigenschappen van de heilige boom die met die dag verbonden was. Alle 21 bomen correponderden volgens de Kelten met 21 mensentyperen. De meeste boomsoorten regeerden zowel over een periode in het voorjaar als in het najaar. Martine Van Landeghem, Gert Hooftman en Katrien Van de Ven brachten dinsdag lekkere pannenkoeken mee. De gidsenploeg werd op dinsdagmiddag versterkt door Adolf Du Pont.

Alex Zellien nam prachtige foto's. Michel en Katrien zorgden voor de catering voor de vrijwillige medewerkers. Michel coördineerde de ganse organisatie. Ons Streven wil zeker Christian Wittebroodt danken. Hij stelde de Durmetuin open voor deze leuke natuurschooldagen.

KERKUILBROEDSELS 2015: VEELBELOVENDE VERSPREIDING HOGE KINDERSTERFTE

Cijfers 2015 versus 2014

In 2015 werden 25 jonge kerkuilen (Tyto alba) geringd (32 in 2014). In de 48 door ons opgevolgde locaties werden evenwel meer dan 25 jongen geboren. Maar door slechte weer- en jaagomstandigheden en (vermoedelijk) een dip in het muizenaanbod was er veel kindersterfte. Het gemiddeld aantal geringde jongen bleef daardoor in 2015 steken op twee (vier in 2014).

In 2015 noteerden we op twaalf locaties een kerkuilbroedsel (acht in 2014). De toename en vooral de verspreiding in onze regio is bijzonder verheugend nieuws. Tegenover 2014 werden vier nieuwe locaties ingenomen en drie vertrouwde locaties herwonnen. Vijf locaties bleven behouden en drie locaties gingen verloren. De verspreiding (vier nieuwe en drie herwonnen locaties) is veelbelovend.

Opvallend: wat we nu toch al enkele jaren na elkaar vaststellen is dat broedsels op nieuwe locaties later in het seizoen op gang komen.

12 succesvolle broedgevallen – locatie per locatie – verslag van uw reporter ter plaatse

1) Op 19 mei ringen we in de kerk van Nieuwkerken-Waas de eerste drie jonge kerkuilen van 2015. Deze kerkuilkast is een toplocatie en bracht in vijf opeenvolgende jaren zeventien jongen voort. Ook in 2006 was de kast al bewoond, het eerste broedsel in een van onze nestkasten. Het leverde de aanwezigen destijds een glas cava op.

Een van de drie in 2015 geringde jongen werd in september 2015 als verkeersslachtoffer (Expresweg) gemeld. Ook een jong uit het nest van 2013 werd enkele maanden na de geboorte als verkeersslachtoffer opgeraapt. Deze "gezegende" locatie is blijkbaar geen garantie voor een lang leven.

2) Op 21 mei constateren we onverwacht vijf jongen in een stal in Tielrode waar we in 2007 en 2008 een broedsel optekenden. Het herwinnen van een verloren gegane locatie is altijd heuglijk nieuws. Zes dagen later ringen we vier jongen. De jongste heeft het niet gehaald. Bij voedselschaarste worden de laatstgeborenen geofferd aan de oudere brussen (broers en zussen). De natuur kan hard zijn.

Op 24 juni worden we erbij geroepen door de loca-

tiehouder. Twee jongen zijn vroegtijdig uit de kast gesukkeld maar zitten nog in de stal. Ze lijken wat ondervoed. Normaal blijven jonge kerkuilen negen tot tien weken in of rond de kast maar bij voedselgebrek, of bij het wegvallen van een oudervogel, gaan ze vroegtijdig en onbeholpen op zoek naar voedsel. We kunnen de twee rebellen makkelijk opnemen en in de kast terugzetten.

3) Eveneens op 21 mei horen we jonge kerkuilen blazen. Ze verschuilen zich in de isolatie van een stal. In dergelijk vrij broedsel lopen de jongen altijd meer risico. Ze kunnen naar beneden vallen en eventueel door het vee vertrappeld worden. Even verder (in een andere stal) biedt de gastvrije landbouwer een veilige kerkuilkast maar deze kerkuil verkiest zijn vertrouwde stek. De stal bevindt zich niet zo ver van de kerk van Nieuwkerken-Waas. Blijkbaar is het goed vertoeven voor kerkuilen in Nieuwkerken-Waas.

4) Op 26 mei zijn we welkom in Waasmunster. In een lage loods hangt een kerkuilkast die onderdak geeft aan drie jonge kerkuilen. Ook met de oudervogels kunnen we kennis maken. Een ervan werd in 2014 als jong in Belsele-Puivelde geringd door Geert De Smet, onze erkende ringer. In de literatuur vind je terug dat kerkuilen geslachtsrijp op zeven maanden en broedrijp op zeven à twaalf maanden zijn. Dit koppel biedt daar een mooi bewijs van.

5) Op 27 mei worden vier jongen geteld in een schuur in Belsele. Na drie jaar wordt deze locatie herwonnen. Bij het ringen op 26 juni blijken twee brussen het niet overleefd te hebben.

6) Eveneens op 27 mei kunnen we in het noordwesten van Sint-Niklaas terecht. Dit is onze meest productieve locatie met ruime voorsprong. Voor het zevende (!) opeenvolgende jaar kunnen we er jonge kerkuilen ringen, vier in 2015. In alle broedsels opgeteld konden 27 jonge kerkuilen van hieruit de wijde wereld in trekken. In 2013 zagen we supermama nog terug nadat ze in 2009 een ring aan de poot had gekregen.

7) Op 30 mei kunnen we twee jongen ringen in de kerk van Belsele-Puivelde. Het gaat hier om het vijfde broedsel in zes jaar. In 2013 kwamen de aanwezige vogels niet tot broeden. Een van de jongen is met een afwijking geboren, een luxatie van de poot. (Zie foto)

8) Eind mei worden in een alleenstaand huis in Daknam twee jongen geringd. De nestkast bevindt zich op de rustige zolder van het huis. Deze locatie (niet door ons opgevolgd maar wel aan ons gerapporteerd)

leverde reeds acht broedsels sinds de ingebruikname in 2005. 24 geringde kerkuilen zagen hier het levenslicht. Enkel in 2006, 2009 en 2013 was er geen broedsel.

9) Op 26 juni is er goed nieuws in Sinaai. De nestkast op een garagezolder hangt er sinds 2007 maar is nu pas voor het eerst bewoond. Naast twee jongen vinden we er ook een adult vrouwtje (goed te zien aan de broedvlek) die op 25/10/2014 in Knokke werd geringd (afstand van 60 km).

10) Op 29 juni worden in Eksaarde drie jongen geringd. In deze schapenstal werden ook in 2011 en 2012 al broedsels opgetekend. Twee van de geringde jongen halen 15 augustus niet. Het is onduidelijk of voedselschaarste of het overlijden van een oudervogel aan de basis ligt.

11) Op 6 juli opnieuw goed nieuws. Deze keer vanuit Tielrode waar een kast in een halfopen schuur onderdak geeft aan twee jongen. Het gaat om een kast die met steun van gemeente Temse in 2013 werd geplaatst. Dit succes is voor de gemeente Temse meteen het signaal om het uilenproject verder te zetten.

12) Er is ook nog een twaalfde broedsel dat zich situeert in een grote inrijpoort in Waasmunster. Hier zijn de kerkuilen voor het vierde opeenvolgende jaar aan het broeden.

En nog meer goed nieuws:

In 2015 was er geen broedsel in de kerk van de Ruiters (Waasmunster) waar kerkuilen wel tot broeden kwamen in 2007, 2008 en 2009. De drie daaropvolgende jaren was er zeker beweging, maar in 2012 werden de kerkuilen door kauwen verjaagd en lieten zes eieren achter. Op 12 januari 2016 werd er opnieuw een koppel aangetroffen, beide geringd in 2015, de ene in Zaffelare, de andere in Moerbeke.

Uilenwerkgroep Waasland breidt uit

Met enkele vrijwilligers begonnen we in 2006, na het volgen van een uilencursus in Herzele, speciale nestkasten voor kerkuilen en steenuilen op te hangen, en broedresultaten te registreren. Na Belsele volgden de rest van Sint-Niklaas, Waasmunster, Lokeren, Elversele en Tielrode. Sedert 2011 sloten de collega's die deel uitmaken van het werkingsgebied van Natuurpunt Waasland-Noord (Sint-Gillis-Waas en Stekene) aan. Vanaf 2014 volgden ook alle gemeenten van Natuurpunt WAL ten gevolge van de samenwerking met de gemeente Temse. Eind 2015 werd binnen Uilenwerkgroep Waasland

een nieuwe afdeling Lokeren/Moerbeke opgericht waarbij we naast Lokeren, Eksaarde en Daknam ook Moerbeke en Wachtebeke willen ondersteunen. Er werd ook toenadering gezocht tot de natuurpuntafdelingen Zuidlede-Moervaart en Hamme.

Samenwerking met de gemeenten loont

Grote respons op oproep in Info Temse
In 2013 werd in samenwerking met de gemeente Temse een uilenproject opgezet. Er werden zes kerkuilkasten en tien steenuilkasten door Groep Intro uit Temse vervaardigd. Uilenwerkgroep Waasland plaatste een oproep in het gemeenteblad Info Temse waarbij werd gevraagd om interessante locaties in Temse te melden. De respons was groot.

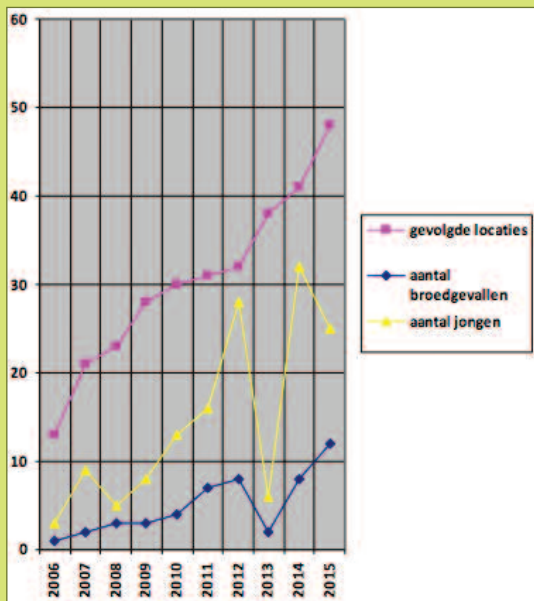
Ondertussen werden de zestien kasten geplaatst. In een van de kerkuilkasten uit Tielrode werden twee jonge kerkuilen geboren.

De gemeente Temse ziet een verlenging van het uilenproject helemaal zitten en engageerde zich eind 2015 voor het vervaardigen van twee kerkuilen en acht steenuilkasten.

Ook gemeente Waasmunster steunt kerkuil en steenuil. De samenwerking met de gemeente Waasmunster dateert van 18 juni 2014 toen Uilenwerkgroep Waasland zich voorstelde aan de Milieuraad in Waasmunster. De technische dienst van de gemeente maakte een kerkuilkast en vier steenuilkasten die ondertussen werden opgehangen (zie foto's). Ook gemeente Waasmunster is bereid om het project te verlengen.

10 jaar kerkuilregistratie regio Zuid-Waasland

	succesvolle broedgevallen	aantal in nestkasten	mislukte broedsels	andere locaties waarop adulte vogels aanwezig zijn
2006	1	1		3
2007	3	3		2
2008	4	3		1
2009	3	3		4
2010	5	5	1	3
2011	8	6		2
2012	10	8	2	2
2013	2	2		4
2014	8	7		2
2015	12	10		2

	gevolgde locaties	aantal broedgevallen (n gecontroleerd) n inclusief vrije broedsels	% bezette locaties	aantal jongen	gemiddeld aantal jongen per nest
2006	14	1	7,1%	3	3
2007	22	3	13,6%	13	4,3
2008	24	(3) 4	16,6%	8	2
2009	29	3	10,7%	8	2,7
2010	31	5	16,1%	16	3,2
2011	32	(6) 8	25%	19	2,4
2012	34	(8) 10	29,4%	34	3,4
2013	41	(1) 2	4,9%	6	3
2014	43	(7) 8	18,6%	32	4
2015	48	(10) 12	25%	25	2

Sint-Niklaas verkiest kerkuil als dier van het jaar 2015-2016. Ten gevolge van deze verkiezing werd een heus uilenproject opgezet. Belangrijkste realisatie is ongetwijfeld de leskisten voor kinderen vol met boeken, werkbladen, CD's, pluchen uilen enzovoort die ontleend kunnen worden. Stad Sint-Niklaas betoelaagde eveneens de fabricatie van zes kerkuilkasten, en zegde reeds steun toe voor vijftien steenuilkasten in 2016.

Eind 2016 zal het jaar van de kerkuil afgesloten worden met een tentoonstelling en andere activiteiten. Houd de Stadschroniek in het oog.

Wat brengt de toekomst?

Ook de volgende jaren wensen we bedreigde nestlocaties, bij voorbeeld door het afbreken van geschikte schuren of het rooien van knotwilgen, te vrijwaren.

Wil je als vrijwilliger een handje toesteken (er zijn diverse taken) of weet je een geschikte plaats om een uilennestkast op te hangen, neem dan gerust contact op met ons.

Voor alle info:

eddy.detaey@uilenwerkgroepwaasland.be

marc.aerts@uilenwerkgroepwaasland.be

Onze eigen website is geboren!

Nog maar pasgeboren, maar toch al te bewonderen. Neem alvast een kijkje op www.uilenwerkgroepwaasland.be maar weet dat de website nog in volle ontwikkeling is!

Marc Aerts namens Uilenwerkgroep Waasland,
regio Zuid-Waasland

MUSSENTELDAG 2016

Door de warme maand maart, dachten we eerst dat het mussentelweekend op en 10 april 2016 te laat zou zijn om nog betrouwbare gegevens op te leveren. Maar toen kwam de koude inval en de natuur viel stil. Bovendien was 9 en 10 april ook nog eens het laatste weekend van de paasvakantie en werd het mussentelweekend verlengd tot het volgende weekend. Dat bleek een goede zaak want nu kregen we zelfs nog iets meer meldingen binnen. Zoals vorig jaar komen de Vlaamse Provincies er opnieuw verschillend uit (Fig.1): De meldingen komen vooral uit de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen terwijl de provincies West-Vlaanderen, Vlaams Brabant en Limburg altijd wat achterop blijven. Vroeger (De Coster et al 2015) vonden we reeds een nauw verband tussen het aantal deelnemers aan de mussenteldag en het aantal inwoners van een provincie. Het minder bereiken van die provincies of de geringere bereidheid om te tellen, kunnen natuurlijk ook een rol spelen.

Aangezien we met deze jaarlijkse telling geen uitspraak kunnen doen over het voorkomen van de

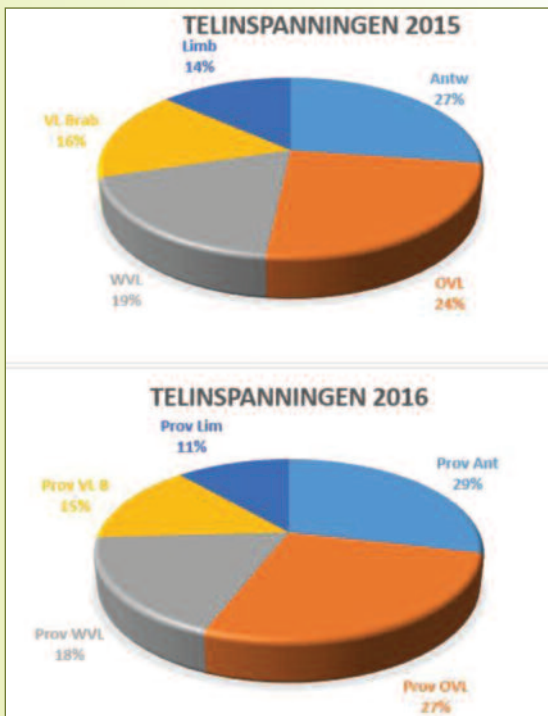

Fig.1 : Telinspanningen over de verschillende provincies. [a]Telweekend 2015, [b] Telweekend 2016.

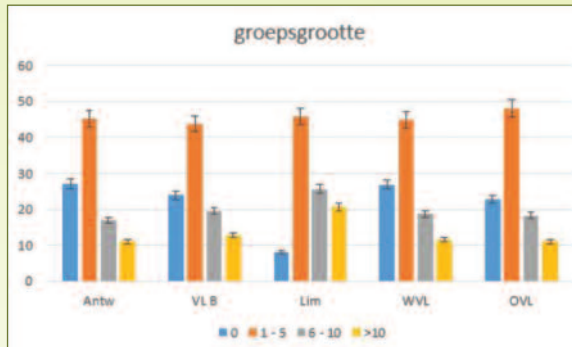

Fig.2 : Het aantal huismussen (+/- standaardfout) in de verschillende categorieën voor de verschillende Vlaamse Provincies.

Huismus *Passer domesticus* in Vlaanderen, spitsen we ons vooral toe op de waargenomen groepen.

Daarbij valt het op dat in Vlaanderen, zoals eerder vastgesteld (De Coster et al 2015) nog altijd hoofdzakelijk kleine groepen, van 1 - 5 huismussen worden waargenomen (Fig.2). Tegelijkertijd treden er ook nog verschillen op tussen de verschillende provincies. Vooral in de Prov. Limburg worden nog grote groepen huismussen (van > 10 huismussen) waargenomen terwijl die in de andere provincies opvallend minder worden waargenomen.

Nultellingen of locaties waar geen huismussen worden waargenomen, komen vooral uit de provincies OVL en Antw., iets minder uit de provincies WVL en VL Brab en opvallend minder uit de prov. Limburg (Fig.3).

Aangezien we bij deze telling ook vragen naar het voorkomen van de Koolmees *Parus major* en de Merel *Turdus merula*, kunnen we kijken naar het voorkomen van de 3 beschouwde soorten in de

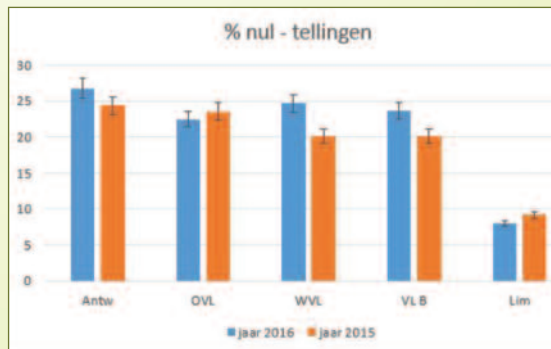

Fig.3 : het percentage nul-tellingen voor de verschillende provincies in 2015 en 2016

VOGELBESCHERMENGE

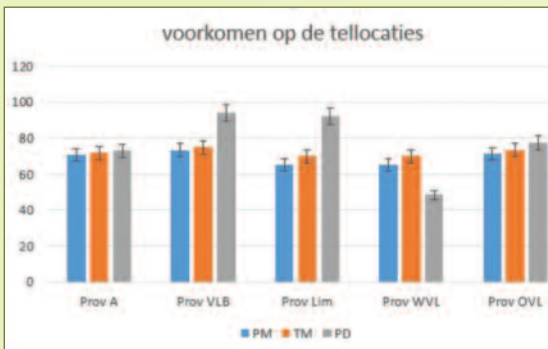

Fig.4 : het voorkomen van Koolmees (PM), Merel (TM) en Huismus (PD) op de tellocaties in de verschillende provincies.

verschillende provincies (Fig.4). Daarbij zien we dat:

- In de prov. Antw en OVL zowel de Koolmees, de Merel als de Huismus in zo'n 71% van de tuinen voorkomen.
- In de provincies VI Brab en Limburg geldt ongeveer hetzelfde voor de Koolmees en de Merel terwijl de Huismus in opvallend meer (94% en 91%) tuinen voorkomt.
- Voor de prov. WV geldt juist het omgekeerde en komt de huismus in opvallend minder (43%) tuinen voor dan de Koolmees en de Merel

Met dit jaaroverzicht kunnen we uiteraard nog geen uitspraken doen over een eventuele verdere achteruitgang, status quo of toename van de Huismus in Vlaanderen. Dit doen we na opnieuw 10 jaar tellingen of in 2022. Toch kunnen we nu reeds stellen dat door het blijvend voorkomen van vooral kleine groepen Huismussen, de toekomst er voor de Huismus nog altijd niet rooskleurig uitziet.

Voedseltekort, habitatverlies en het achteruitgaan van de genetische diversiteit (typisch voor kleine groepen) (Vangestel et al 2011) vormen belangrijke factoren in de achteruitgang van de huismus.

Literatuur.

De Coster, G., De Laet, J., Vangestel, C., Adriaensen, F. en Lens, L. (2015). *Citizen science in action- Evidence for long-term, region-wide House sparrow declines in Flanders, Belgium. Landscape and urban planning 134: 139-146.*

Vangestel, C., Mergeay, J. en Lens, L. *Genetische verbondenheid en diversiteit bij Huismussen: van het platteland naar de stad. De Levende natuur 112: 80-83*

Voor meer info:

Jenny De Laet (beleidsmedewerker ABLLO vzw)
Jenny.delaet@ugent.be

Ben jij op zoek naar een nieuwe tijdsinvulling? Wil jij je nuttig maken voor de vogels in je buurt? En ben je stiekem dol op dingen organiseren? Neem dan de natuur in je buurt onder je vleugels en word vogelbeschermengel bij Vogelbescherming Vlaanderen vzw.

Samen ons doel bereiken

Vogels beschermen, dat kunnen wij niet alleen. Dagelijks ijvert Vogelbescherming Vlaanderen voor een betere bescherming, zowel voor vogels als voor andere wilde dieren. De vragen die we ontvangen, de activiteiten die we ontplooiën en de thema's waar we rond werken nemen alsmaar toe. Heel wat van onze thema's kunnen op lokaal niveau extra kracht bijgezet worden. Het ontbreekt ons echter aan mankracht om in het veld doeltreffend te kunnen optreden, campagnes uit te dragen of effectief een dier ter plaatse te helpen.

Daarom starten we met de uitbouw van nieuwe lokale afdelingen, gebouwd op vrijwilligers, oftewel vogelbeschermengelen. Jij kan als vogelbeschermengel in jouw eigen gemeente optreden als afgevaardigde van Vogelbescherming Vlaanderen vzw.

Wie ben jij

Ben jij een organisatietalent, niet bang om je mening te uiten en kan je gemakkelijk met andere mensen samenwerken? Ben je bereid om regelmatig samen te zitten met gelijkgestemden en gezamenlijk acties te ontwikkelen in jouw buurt? Dan zoeken wij jou! Uit een brede waaier aan mogelijkheden kan jij de taak kiezen die het best bij jou past.

Elke afdeling werkt rond een specifiek thema. Ga bijvoorbeeld aan de slag om het probleem van roofvogels in gevangenschap aan te kaarten. Speur inbreuken op de bescherming van wilde vogels op en word zo onze ogen en oren in het veld. Of ben jij eerder een coördinator die er liever voor zorgt dat noodlijdende wilde dieren in een van de erkende vogelopvangcentra terecht komen? Ben je benieuwd naar wat jij concreet kan doen binnen elk afdelingsthema? Neem snel een kijkje op vogelbeschermengel.be.

Wat biedt Vogelbescherming Vlaanderen jou?

- Een warm nest. Je werkt samen met andere vrijwilligers in jouw afdeling en hebt regelmatig contact met jouw contactpersoon van Vogelbescherming Vlaanderen.
- Een leerrijke omgeving. Na een kennismakingsgesprek wordt je speciaal opgeleid binnen jouw gekozen thema. Je ontvangt een handige map met alle benodigde informatie en je kan regelmatig deelnemen aan vormingsmomenten. Bovendien is er volop ruimte om jezelf te ontwikkelen.
- Een nuttige vrijetijdsbesteding. Op een professionele manier krijg jij de kans om het verschil te maken voor de vogels en andere wilde dieren in jouw buurt.

Neem de
natuur in
je buurt
onder je
vleugels

WORD OOK VOGEL- BESCHERMEN- GEL

Men zegt, de natuur klaart het in haar eentje. Dat klopt. Tot de mens op het toneel verschijnt. Dan loopt het wel eens uit de hand. Op zo'n moment laat Vogelbescherming Vlaanderen haar stem horen. Op Europees, Vlaams maar ook op gemeentelijk niveau.

In jouw gemeente maak jij het verschil. Als beschermengel ijver je zij aan zij met Vogelbescherming Vlaanderen en andere burgers voor een betere lokale vogelbescherming.

Wil ook jij de natuur in je buurt onder je vleugels nemen?

Ontdek meer op vogelbeschermengel.be

Retouradres GW :
Gilbert Cant
Perstraat 88
9120 Haasdonk

'T GROENE WAASLAND

Afgiftekantoor :
9100 Sint-Niklaas 1
P 708696

Hoofredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51
Fortenstraat 99 - 9250 Waasmunster
Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13
Klingedijkstraat 37A, 9170 Sint-Gillis
Vormgeving en coördinatie: Maria Van de Vyver
 Gilbert Cant 03/775 1931
e-mail : groene.waasland@gmail.com
Abonnement 7 EURO Oplage 1400 exemplaren
't groene waasland verschijnt in januari,
maart, mei, september en november.

**Werk mee aan een
groener Waasland !**

Abonneren kan door
7 Euro over te schrijven
op BE64 0001 7098 7152

Druk in de Weer
Eekhoutdriesstr. 67
9041 Gent(Oostakker)
Tel. 09 224 29 14
info@drukindeweer.be

Inhoud:

02 ...groenlachen	ABLLOvzw
03 ... Vlaams Gewest maakt kleine netwerken kapot	ABLLOvzw
06 ... Paddenstoelen in Roomacker (2)	Ons Streve
09 ...Cursus spoorzoeken	Natuurpunt Scousele
10 ...Ringland actueel	ABLLOvzw
12 ...Herinnering aan Peter Vande Putte	Natuurpunt Zuid-Waasland
13 ...kalender (-info)	
22 ...Team Daknam op expeditie voor de Daknamse meersen!	Natuurpunt Zuid-Waasland
22 ..."De Raaklijn" bestaat 25 jaar	ABLLOvzw
23 ...Berichten	ABLLOvzw
24 ...Zonnige Natuurschooldagen in Tielrode op 2 en 3 mei 2016	Ons Streven
26 ...Kerkuilbroedsels 2015: veelbelovende verspreiding hoge kindersterfte Uilenwerkgroep Waasland	
29 ...Mussenteldag 2016	ABLLOvzw
30 ...Vogelbeschermengel	Vogelbescherming Vlaanderen

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *'t groene waasland* (=GW) kan dit
* door **7 EURO** over te schrijven naar *'t groene waasland* op **IBAN BE64 0001 7098 7152**
met vermelding abonnement *'t groene waasland 2016*
en is dan tevens 'toegetreden' lid van de regionale vzw ABLLO.
* of via een contactadres van één of andere vereniging, die U vindt op www.abllo.be

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift, 36ste jaargang - nr 3; mei 2016 - nr 196
verantwoordelijke uitgever : Willy Van Overloop, Eikenlaan 13, 9111 Belsele

REDACTIE: Liliame Verbeke, Marc Temmermans, Jenny De Laet, Alex Zellien, Thomas Van Lancker, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.

Alle teksten voor het volgend nummer moeten binnen zijn **vòòr 25 augustus 2016** bij Gilbert Cant
tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com